

श्रीअन्तु प्रकाशन (प्रा.)लि.

पूर्वाञ्चल

Purwanchal National Daily

कोरियन भाषा

का लागि एकमात्र विस्तारित र नेपाली कान्सल्टेन्सी

FAST TRACK

Education Consultancy (P) Ltd., Birtamode

Shanishchare Road, Birtamode-5, Jhapa

• ५ दिनको कोर्स रोजी जसमा ५०% डिस्काउन्ट
• A.C. हलमा एन्टि-विभो रीटि प्रोब्लेमको सम्बन्धमा अध्ययन
• लेबल एन्टि-विभो रीटि प्रोब्लेमको सम्बन्धमा अध्ययन
• Course Book रोजी डिस्काउन्ट ५०% डिस्काउन्ट
• अन्तिम परीक्षा रोजी डिस्काउन्ट ५०% डिस्काउन्ट

फोन: ०२३-५८०३५५ / ५८५०३८८०८

दृष्टिविहीन धामोलाई सहाराको घर

सरेन्द्र भण्डारी

वित्तमोड, भदौ १४। वित्तमोड नगरपालिका-२ निवासी सहाराविहीन बनेकी ५५ वर्षीया दृष्टिविहीन धामो राजवंशीले घर पाएकी छिन्।

सहारा नेपाल सहकारी संस्थाको प्राविधिक सहयोगमा वित्तमोड नगरपालिकाले राजवंशीलाई घर निर्माण गरिदिएको हो। वित्तमोड नगरपालिकाले ५० हजार र वित्तमोड नगरपालिका वडा नम्बर २ले एक लाख रुपैयाँ प्रदान गरेपछि स्थानीयको समेत जनश्रमदानमा राजवंशीको घर निर्माण भएको हो।

आफैमा दृष्टिविहीन त्यसमाथि कसैको पनि सहारा नभएपछि निता घतानीले धामोको घर निर्माणका लागि सबैसंग सहयोगको अपिल गरेका थिए। योसँगै सहारा नेपालले राजवंशीको घर निर्माणका लागि पहल गरेकी थिए। आफ्नो भन्नु कोही नहुनु र भएका आँखा पनि गुम्नु यो भन्दा ठूलो विपत्ति जीवनमा केही नहुने भन्दै सहारा नेपालले प्राविधिक सहयोग गर्ने भएपछि वित्तमोड नगरपालिका र वडा कार्यालयले राजवंशीको घर निर्माणका लागि आर्थिक सहयोग गरेका थिए।

नगरले घर निर्माणका लागि आर्थिक सहयोग गरे पनि रंग रोगनका लागि रकम अभाव भएपछि रोटुयाक क्लब अफ वित्तमोडले शनिवार उनको घरमा रंग रोगन गरेको वित्तमोड नगरपालिका-२का वडाध्यक्ष नगेन्द्र संग्रौलाले जानकारी दिए।

को हुनु धामो ?
दुई दशक अघि श्रीमान खगेन्द्र राजवंशीले साथ छोडेपछि डेढ वर्षीया छोरी सुमित्राको तालु सुम्पुयाएर चित्त बुझाउँदै आएका सहाराविहीन महिला हुन् धामो। सहारा दिने बेलामा छोरीलाई पनि पाँच वर्षअघि गुमाएकी धामोको अहिले आफ्नो भन्ने कोही छैन। जन्मिएको दुई दिनमै ठूलो छोरा खन्नु, इलाका स्वास्थ्य चौकी राजगढमा जन्मिएको कान्छो छोरोलाई पनि घर ल्याउन नपाई स्वास्थ्य संस्थामै गुमाएकी धामोका लागि एकैपटक ठूलो बज्रपात पच्यो जीवनमा।

तीन सन्तानकी आमा धामो श्रीमान र छोरीको साथमा रहे पनि श्रीमान गुमाएपछि छोरीको सहारामा

बसेकी थिइन्। तर, छोरीको पनि निधन भएपछि उनी एकै सहाराविहीन अवस्थामा भुपुमा बस्दै आएका थिइन्।

राम्ररी मुख देखा नपाउँदै दुवै छोरा गुमाउनु, छोरी डेढ वर्षकी हुँदा श्रीमान गुमाउनु र श्रीमानसँगै धामोले आँखाको ज्योति पनि गुमाउनु यस्तो विपत्ति उनले कसरी सहिन् जान्ने सुन्ने सबै चिन्तक छन् अहिले। यस्तो अवस्थामा रहेकी उनको घर निर्माण गरेसँगै उनी मात्र होइन उनका छिमेकी पनि खुशी छन्- अहिले।

'छोरी दुई जीउकी थिइन्, सुत्केरी व्यथा लागेर खाँस'- छिमेकी लक्ष्मी ढकालले भनिन्- छोरीको

मृत्युपछि धामो सहाराविहीन बनेकी हुन्। हामी छिमेकीले रेखदेख गरे पनि उनको यो संसारमा आफन्त भन्ने कोही छैनन्, भुपु घरमा बस्दै आएका उनलाई सहारा नेपालको अगुवाइमा घर निर्माण गरिएको छ, अहिले हामीलाई खुशी लागेको छ- उनले भनिन्। भारतीय नागरिकसंग धामोकी छोरी सुमित्राले प्रेम विवाह गरेकी थिइन्। ज्वाइँ पनि यहीँ बस्थे धामोले भनिन्- 'मोरो छुट्टै परेछ, कलकलाउँदो उमेरकी छोरीलाई कान्छी बनाएकाले यहीँ बसेको रहेछ। छोरी दुई जीउकी हुनासाथ विदेश जाने भन्दै भाग्यो।'

पाँच वर्षअघि सुमित्राले समयमै उपचार नपाएर सुत्केरी व्यथाले ज्यान गुमाएसँगै धामो सहाराविहीन बनेकी हुन्। सुत्केरी व्यथा लाग्नासाथ सुमित्रालाई दमकस्थित एक अस्पतालमा पुऱ्याए पनि आर्थिक अभावका कारण उनले ज्यान गुमाएको बताइएको छ। 'छरछिमेकीले चन्दा संकलन गरेर सुमित्रालाई अस्पताल पुऱ्याए पनि समयमा उपचार नपाउँदा छोरीलाई बचाउन सकिन'- धामोले गहभरी आँशु पाउँदै भनिन्- 'भगवानले पनि मलाई किन यसरी तड्पाएका होलान्।'

दुःखै दुःखमा हर्षका आँशु
तीन धुर जमिनमा सानो भुपु। न खाने अन्न छ, न त ओह्रुने ओच्छुवाउने लत्ताकपडा नै। शरीरमा लगाएको एक सरो लुगा धामोको सारा सृष्टि नै त्यति हो। फुसको भुपु, छानो छानो प्लाइका खपडा पोच्छिएर आकाश देखिन थालेपछि छिमेकीले नै त्रिपाल टाँगी दिएका थिए उनका घरमा।

टाटोले बारेको धामोको घर सानो हावाले नै भत्किने जोखिम थियो- सहारा नेपालकी सामुदायिक आवास कार्यक्रम संयोजक शिवाकोटीले भने- 'उहाँको यस्तो अवस्था देखेपछि धामोको घर निर्माणका लागि पहल थालिएको थियो। अहिले उहाँको घर निर्माण सम्पन्न भएको छ, आज रंग रोगन सकियो भने उहाँलाई घर हस्तान्तरण गरिन्छ।'

घर निर्माण सम्पन्नसँगै हस्तान्तरणको तयारी गरिरहँदा धामोले हर्षका आँशु भाँदै घर बनाउन सहयोग गर्ने सबैलाई

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

भापाका २५५ विपन्न परिवारले पाए नयाँ घर

वित्तमोड, भदौ १४। बाढी प्रभावित क्षेत्र, सीमान्तकृत र विपन्न समुदायका २ सय ५५ परिवारले नयाँ घर पाएका छन्।

सामुदायिक आवास कार्यक्रम अन्तर्गत हयाविद्याट नेपाल र सहारा नेपालको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग अनि स्थानीय तहको सहकार्यमा भापाका सात स्थानीय तहमा २ सय ५५ वटा घर निर्माण गरिएको हो। घर निर्माणका लागि प्राविधिक सहयोग सहित हयाविद्याट नेपालले प्रति घर ५० हजार, सहारा नेपालले २५ हजार र स्थानीय तहले ७५ हजार रुपैयाँ सहयोग गरेको सहारा नेपालकी कार्यक्रम संयोजक लीला शिवाकोटीले बताए। सन् २०१८ सेप्टेम्बर १४ वाट घर निर्माण थालिएको र १४ सेप्टेम्बर २०१९ अगावै घर निर्माण सम्पन्न भएको शिवाकोटीले बताए।

भापा गाउँपालिकाका ३० परिवारलाई भने घर हस्तान्तरण गरिसकिएको र अन्य स्थानीय तहका परिवारलाई घर हस्तान्तरण थालिएको शिवाकोटीले जानकारी दिए। घरघनीको जन श्रमदानसहित एउटा घर निर्माणका लागि २ लाख १२ हजार रुपैयाँ खर्च भएको बताइएको छ। २ सय ५५ वटा घर निर्माणका लागि जन श्रमदानसहित ५ करोड १३ लाख ६० हजार रुपैयाँ खर्च भएको कार्यक्रम संयोजक शिवाकोटीले बताए।

स्थानीय तहसंगको सहकार्यमा कनकाई नगरपालिकामा ३७, वित्तमोडमा ३०, अर्जुनधारा नगरपालिकामा ३९ वटा घर निर्माण भएका छन् भने भापा गाउँपालिकामा ७०, बाह्रदशीमा १०, हल्दिबारीमा ३३ र गौरीगञ्ज गाउँपालिकामा ३६ वटा निर्माण भएको सहारा नेपाल सहकारी संस्थाकी कार्यक्रम निर्देशक पुष्पाञ्जलि सिन्हाले बताइन्।

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

दुर्घटनामा एकको मृत्यु, १७ जना घाइते

वित्तमोड, भदौ १४। पूर्व-पश्चिम महेन्द्र राजमार्ग अन्तर्गत भापाको कनकाई नगरपालिका-१ जामुनवारी चोकमा सवारी दुर्घटना हुँदा एक महिलाको मृत्यु भएको छ भने १७ जना यात्रु घाइते भएका छन्।

मृत्यु हुनेमा भद्रपुर नगरपालिका-९ निवासी २८ वर्षीया सुजन पोखरेल रहेको प्रहरीले जनाएको छ। पूर्वबाट पश्चिमतर्फ आउँदै गरेको मेप१५ ८९७७ नम्बरको स्कुटरलाई सोही दिशाबाट आइरहेको मेप१५ ७२०४ नम्बरको सिमोन ट्राम्पल्स बसले पछाडिबाट ठक्कर दिँदा स्कुटरमा सवार पोखरेलको मृत्यु भएको हो।

स्कुटरलाई ठक्कर दिएको बस अनियन्त्रित भएर सडक किनारमा पल्टिँदा बसमा सवार इलाम महामाई-७की ४६ वर्षीया रेनुका राई, महामाई नगरपालिका दानावारीका ७ वर्षका प्रतिक गिरी, भापा अर्जुनधारा नगरपालिका-४ की ५५ वर्षीया यमकुमारी कोइराला, अर्जुनधारा-२ का २८वर्षीया विनोद भण्डारी, सिरहा गोलबजार-१ की जानुका मगर, इलाम माई नगरपालिका-१की २४ वर्षीया प्रेमकुमारी प्रधान, माई नगरपालिका-१का ६ वर्षीय जोन प्रधान, माई नगरपालिका-२की ३५ वर्षीया माया गिरी रहेका छन्।

त्यस्तै माई नगरपालिका-७की १६ वर्षीया मनिषा श्रेष्ठ, अर्जुनधारा नगरपालिका-९की ६३ वर्षीया चन्द्रकला मिश्र, माई नगरपालिका-४की २६ वर्षीया अनिता परियार, अर्जुनधारा-७ का १० वर्षीय गिरि सुवेदी, सोही ठाउँका ४५ वर्षीय वासुदेव सुवेदी, माई नगरपालिकाका २८ वर्षीय विशाल मगर, बुद्धशान्ति गाँउपालिका-२का ५० वर्षीय जोसना अधिकारी, माई नगरपालिका-१का दुई वर्षीय जोसना अधिकारी, माई नगरपालिका-१का सवार अर्जुनधारा-१ का २८ वर्षीय विनोद भण्डारी घाइते भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापाका प्रहरीनिरीक्षक मोहन थापाले जानकारी दिए। दुर्घटनाका घाइते सबैको वित्तमोडस्थित वीएण्डसी हस्पिटलमा उपचार भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ।

नयाँ शैलीमा मानव तस्करी

भापा, भदौ १४। इण्डोनेशियाको प्रशिद्ध पर्यटकीय गन्तव्य बालीमा करिब १० महिनासम्म बन्धक बनाइएका तीन नेपाली युवक र एक युवती यसै साता सक्षुशल स्वदेश फर्काइएपछि अनुसन्धानमा सक्रिय अधिकारीहरू मानव वेचबिखनका लागि प्रयोग हुन थालेका नयाँ मार्ग र गन्तव्य देखेर आश्चर्यचकित भएका छन्।

इण्डोनेशियाली अधिकारी, त्यहाँस्थित नेपाली व्यवसायी र बन्धक बनाइएका पीडित पक्षको सक्रियतामा फर्काइएका चार जना अहिले नेपाल प्रहरीको मानव वेचबिखन अनुसन्धान ब्युरोको संरक्षणमा छन्। कानूनी उपचारको खोजीको क्रममा प्रहरीलाई आफ्नो पीडा सुनाउन व्यस्त उनीहरूले अहिले चिकित्सकीय तथा मनोवैज्ञानिक परामर्श पनि लिइरहेका छन्।

उनीहरूलाई अस्ट्रेलिया लैजाने भन्दै बाली लगेर त्यहाँ बन्धक बनाइएको थियो। नेपालमा रहेका परिवारलाई 'अस्ट्रेलिया पुगिसक्यौं भन्न लगाएर' दलालहरूले 'दशौं लाख रुपैयाँ ठगी गरेको' दाबी गरिएको छ। आरोप लागेका दुई जनालाई पनि नेपाल फर्काइएको छ। उनीहरू पनि अहिले अनुसन्धानका लागि प्रहरी हिरासतमा छन्।

श्रीमतीद्वारा श्रीमानलाई खुकुरी प्रहार

मोरङ, भदौ १४। मोरङको लेटाड नगरपालिका-४मा श्रीमतीको खुकुरी प्रहारबाट श्रीमान घाइते भएका छन्। शुकुवार साँझ ५ बजेको समयमा वर्ष ५१ की मगमाया राईले घरायसी विवाद हुँदा आफ्नै श्रीमान वर्ष ५१का सुनवहादुर राईलाई खुकुरीले हात र

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

भयावह स्थिति
ब्युरोका अधिकारीहरूका अनुसार इण्डोनेशियाको बालीबाट गरिएको उद्धारले सोभा र कमजोर आर्थिक पृष्ठभूमिका नेपाली युवायुवती तथा किशोरकिशोरीको विदेशमा वेचबिखन हुने क्रम फन्ने भयावह बन्न थालेको बताउँछन्।

तस्करहरूले त्यसका लागि नयाँ मार्ग प्रयोग गर्न थालेको देखिएको छ। यसअघि नेपालीहरूलाई खासगरी भारतका प्रमुख शहर हुँदै तेश्रो देश लगेर मानव वेचबिखन हुने गरेका विवरण सार्वजनिक हुने गर्थे। तर अहिले 'मानव वेचबिखनका लागि नयाँ मार्ग' वाटा र गन्तव्यहरूको प्रयोग हुन थालेको छ- ब्युरोका सूचना अधिकारी एसपी गोविन्द थपलियाले भने- बाली त्यसको एउटा उदाहरण हो।

मानव वेचबिखनका नयाँ मार्ग
जानकारहरूका अनुसार वैदेशिक रोजगारी, आप्रवासन र शिक्षाका आवरणमा नेपालबाट मानव वेचबिखन हुने गरेको छ। त्यो विषयमा नेपाली अधिकारीहरू संवेदनशील भएर त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल र नेपाल र भारतबीचको खुला सीमानाकाका काँडकडाउ हुन थालेपछि मानव वेचबिखनका लागि नयाँ शैली र

मार्ग प्रयोगमा आउन थालेका हुन्। केही समय अगाडि पूर्वोत्तर भारतको मणिपुर र मिजोरम हुँदै म्यान्मार (बर्मा) पुऱ्याउन लागिएका नेपाली किशोरी तथा युवतीहरूलाई उद्धार गरिएको थियो। त्यस भेगबाट नेपाली महिलाहरूलाई सीमा पार गराइएको विवरण त्यसअघि कहिल्यै सार्वजनिक भएको थिएन।

नेपालको राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको मानव वेचबिखनबारेको पछिल्लो प्रतिवेदन भन्छ- विगतमा नेपालबाट भारत हुँदै हुने मानव वेचबिखनमा हाल आएर भारत, बंगलादेश, म्यान्मार, थाइल्यान्ड, इण्डोनेशिया लगायतका नयाँ मार्गहरू प्रयोग भइरहेको देखिन्छ। ब्युरोका एसपी थपलियाका अनुसार मानव वेचबिखनका लागि भारतका अतिरिक्त चीन, बंगलादेश, श्रीलंका र अन्य देशका नयाँ मार्ग समेत प्रयोग भएको पाइएको छ।

वेचबिखनका लागि नयाँ प्रविधि
अधिकारीहरूका अनुसार मानव वेचबिखनका लागि इन्टरनेट र मोबाइल फोनमा उपलब्ध हुने नयाँ-नयाँ एपको समेत प्रयोग हुन थालेको छ। आयोगको प्रतिवेदन अनुसार

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

राप्रपाको नेतृत्व विकास प्रशिक्षण

भापा, भदौ १४। भदौभित्र सबै जिल्लामा प्रशिक्षण सक्ने अभियान शुरु गरेको राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीले भापा जिल्लास्तरीय प्रशिक्षण कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ।

पार्टीको केन्द्रीय प्रशिक्षण विभागद्वारा आयोजित जिल्लास्तरीय प्रशिक्षण कार्यक्रम सम्पन्न भएको हो। पार्टीका भेगबाट नेपाली महिलाहरूलाई सीमा पार गराइएको विवरण त्यसअघि कहिल्यै सार्वजनिक भएको थिएन।

नेपालको राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको मानव वेचबिखनबारेको पछिल्लो प्रतिवेदन भन्छ- विगतमा नेपालबाट भारत हुँदै हुने मानव वेचबिखनमा हाल आएर भारत, बंगलादेश, म्यान्मार, थाइल्यान्ड, इण्डोनेशिया लगायतका नयाँ मार्गहरू प्रयोग भइरहेको देखिन्छ। ब्युरोका एसपी थपलियाका अनुसार मानव वेचबिखनका लागि भारतका अतिरिक्त चीन, बंगलादेश, श्रीलंका र अन्य देशका नयाँ मार्ग समेत प्रयोग भएको पाइएको छ।

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

प्रतिनिधिसभा सदस्य राजेन्द्र लिड्डेन, केन्द्रीय सदस्य मधुसुदन रिजाल, प्रदेश नम्बर-३की प्रदेशसभा सदस्य रिता माफ्ठी लगायतले प्रशिक्षण दिएका थिए।

सहभागीहरूलाई नेतृत्व विकास, संगठन, पार्टीको वैचारिक दर्शन, भावी नीति तथा कार्यक्रम, राप्रपाका मुद्दाहरू लगायत विषयमा प्रशिक्षण दिइएको पार्टीले जनाएको छ। राप्रपा भापाका अध्यक्ष अम्बर विष्टको अध्यक्षता, केन्द्रीय महामन्त्री एवम् प्रतिनिधिसभा सदस्य लिड्डेनको प्रमुख आतिथ्य तथा पार्टीका १ नम्बर प्रदेश अध्यक्ष राम थापाको विशिष्ट आतिथ्यमा प्रशिक्षण कार्यक्रम सम्पन्न भएको हो।

नेपालीहरूको लागि भरपर्दो सेवा

निशान्त मोटरसाइकल पाटर्स एण्ड सर्भिसिङ्ग सेन्टर

Royal Enfield को आधिकारिक विक्रेता (डिलर) भएकाले Royal Enfield को सम्पूर्ण पाटर्सहरू १०% छुट्ट गरिएको छ।

यहाँ जुनसुकै कम्पनीको मोटसाइकल, स्कुटरका सम्पूर्ण पाटर्स पाउनुका साथै सर्भिसिङ्ग पनि गरिन्छ

निशान्त मोटसाइकल पाटर्स एण्ड सर्भिसिङ्ग सेन्टर

पानीटंकीको पहिलो गम्भी दार्जी साइड

सम्पर्क : निशान्त- ८३७२०७८५४ / ८३४८४७३७१७ (इण्डिया), ९८४०९६४५४३ (नेपाल)

पायल्स तथा फिस्टुलाको उपचार छारसुत्रबाट

पायल्स फिस्टुला, दिसाबाट रगत बग्ने, मासु पलाएको, घाउ भएको, बेनु भर्ने, पुरानो कब्जियत र दिसाघर चिलाउने जस्ता रोगहरूको विशेषज्ञ सेवा यही भदौ १३, १४, १५ र १६ गते काठमाडौँबाट आउनुहुने डाक्टरबाट उपचार हुँदछ। विरामीले सम्पर्क गरी स्वस्थ हुनुहोस्।

ॐ घनवन्तरी आयुर्वेद विलनिक
बाणिष्य बैक छेउ, वित्तमोड, भापा (फोन नं. ०२३-५४०४४३, ५४०९१७३)

प्रोभिडेन्स कलेज अफ म्यानेजमेन्ट

वित्तमोडको विद्यार्थी भर्ना सम्बन्धी सूचना
त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन प्राप्त यस प्रोभिडेन्स कलेज अफ म्यानेजमेन्ट वित्तमोडमा स्नातक तह व्यवस्थापन संकायतर्फ चार बर्षे बीबीएस प्रथम (4 yrs BBS First Year) वर्षमा विद्यार्थी भर्ना हुनेको सम्पूर्ण विद्यार्थी तथा अभिभावकहरूमा जानकारी गराउँदछौं।

विद्यार्थी भर्ना आवेदन फारम कलेज प्रशासनबाट वितरण भइरहेको छ।
सम्पर्क: प्रोभिडेन्स कलेज अफ म्यानेजमेन्ट वित्तमोड-१, भापा (फोन नं. ०२३-५४०४४३, ५४०९१७)

सञ्जीवनी अस्पतालमा विशेष डाक्टरहरूको सेवा

डा. सीपी यादव
वरिष्ठ मुटु रोग विशेषज्ञ
अब २४ सै घण्टा
दैनिक सेवाहरू:
- बालरोग सेवा
- स्त्री तथा प्रसूति सेवा
- फिजिसियन (मधुमेह, प्रेसर, पेट, छाती तथा थाइराइड) सेवा
- नाक, कान, घाँटी रोग सेवा
नोट: ओपीडी सेवा, विहान ९ बजेदेखि ५ बजेसम्म। २४ सै घण्टा इमरजेन्सी तथा ICU सेवा

डा. दीपक पौडेल
वरिष्ठ नवजात शिशु तथा बाल रोग विशेषज्ञ
हाडजोर्नी तथा नशा रोग विशेषज्ञ
- छाता तथा यौन रोग सेवा
- मिडियो एक्स-रे सेवा

सञ्जीवनी अस्पताल प्रालि
वित्तमोड-१, भापा (०२३-५४४२६०)

नयाँ शैलीमा ...

सूचनाप्रविधिमा बढ्दो पहुँचका कारण त्यसको दुरुपयोग गर्दै मानव बेचबिखन गर्ने क्रम बढेको पाइएको छ।

आयोगको प्रतिवेदन भन्छ- मानव बेचबिखनका दलाल तथा अन्य संलग्न व्यक्तिहरूले पीडित सम्पर्क माध्यमका रूपमा आधुनिक प्रविधि, सामाजिक सञ्जालको प्रयोग र इमो, वीच्याटजस्ता सम्पर्क माध्यमहरूको प्रयोग भइरहेको भेटिन्छ।

'बाध्यकारी श्रम र मनोरञ्जन'

त्यो प्रतिवेदन अनुसार मानव बेचबिखनको परम्परागत गन्तव्य र उद्देश्यमा समेत परिवर्तन आएको छ। यौन शोषणका लागि महिला र बालबालिकाको बेचबिखनले ठूलो हिस्सा लिए पनि बाध्यकारी श्रम, अस्थायी नियन्त्रण, मानव तस्करीसँगै अबैध सामग्रीको तस्करी लगायतका प्रयोजन पनि बढ्दै गएको- त्यसमा उल्लेख छ।

मानव बेचबिखनको चङ्गलमा फसेका नेपाली युवतीहरूलाई श्रीलङ्का, माल्दिभ्स, मलेशिया, खाडीका विभिन्न देश र अफ्रिकी महादेशका केन्या र तान्जानियामा वयस्क मनोरञ्जनको क्षेत्रमा काममा लगाइएको पाइएको एसपी थपलियाले बताए। केही समयअघि मात्रै अफ्रिकी देश केन्याको राजधानीमा नेपाली युवतीहरूलाई त्यहाँका प्रहरीले मनोरञ्जन केन्द्रबाट उद्धार गरेको थियो।

त्यसका अतिरिक्त कैयौँ युवायुवती संयुक्त राज्य अमेरिका लाने बहानामा अवैध र घुमाउरो बाटो हुँदै दक्षिण अमेरिकाका विभिन्न देश पुऱ्याएर अलपत्र पार्ने गरिएका कैयौँ दुष्टान्त नेपाली सञ्चारमाध्यममा यसअघि नै पटक-पटक सार्वजनिक भइसकेका छन्।

हजारौंको तस्करी, लाखौं जोखिममा

राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको प्रतिवेदन अनुसार गत वर्ष नेपालका ३३ हजार मानिस बेचबिखनमा परेका थिए। तीमध्ये छ लाख वैदेशिक रोजगारी, ६० हजार वयस्क मनोरञ्जन र दुई लाख 'निकट' बालश्रमका लागि बेचबिखनमा परेका थिए।

त्यो प्रतिवेदन अनुसार अहिले पनि नेपालका करिब १५ लाख मानिस मानव बेचबिखनको जोखिममा रहेका छन्। तीमध्ये १३ देखि १९ वर्ष उमेरका १२ लाख ग्रामीण किशोरीहरू बेचबिखनको जोखिममा छन्। त्यसअनुसार वयस्क मनोरञ्जनका लागि २९ हजार, वैदेशिक रोजगारीको तयारीमा रहेका भन्डै दुई लाख र बालश्रमका लागि एक लाख मानिस जोखिममा छन्।

फरक बाटो, फरक गन्तव्य

मानव बेचबिखनका लागि पूर्वोत्तर भारत, म्यान्मार, थाइल्यान्ड, इण्डोनेशिया, टर्की र यूएई लगायतका खाडीका देशका विभिन्न नयाँ बाटोहरू प्रयोग हुन थाले पनि गन्तव्यहरू एकै किसिमका हुने गरेको अनुसन्धानकर्ताहरू बताउँछन्।

नेपाल प्रहरीको मानव बेचबिखन अनुसन्धान ब्यूरोका एसपी थपलियाले भने- पैसावाल मानिसहरू प्रायः क्यानडा, अमेरिका, युरोप, जापान र अस्ट्रेलियाजस्ता देशमा जान खोजिरहेका हुन्छन्। त्यस क्रममा उनीहरूबाट निकै मोटो रकम असुल्ने गरिएको छ। कमजोर आर्थिक अवस्था भएका मानिसहरू चाहिँ खाडी वा पूर्वी एशियाका देश जाने क्रममा बेचबिखनमा परिरहेका हुन्छन्। इन्डोनेशियाको बालीमा बन्धक बनाइएका पीडितहरूलाई चाहिँ अस्ट्रेलिया लैजाने आश्वासन दिइएको थियो। एसपी थपलियाले भने- तर उनीहरूलाई बालीमै एउटा घरमा बन्धक बनाएर राखेर पीडितहरूलाई घरमा फोन गर्न लगाएर अस्ट्रेलिया पुग्यौं, पैसा पठाउनु भन्न लगाइएको रहेछ। त्यस क्रममा उनीहरूबाट १५ देखि २२ लाख रूपैयाँ पनि असुलिएको रहेछ।

बढ्दो चिन्ता

अधिकारीहरूका अनुसार इण्डोनेशियाबाट बेचबिखनमा पर्न लागेका नेपाली नागरिकहरू फर्काइएको यो पहिलो घटना होइन। यसपटक उद्धारमा सहयोग गरेका जाकार्तास्थित नेपाली व्यवसायी अनिप शाक्यले भने- यसअघि पनि पटकपटक गरी दश जनालाई बालीबाट नेपाल फर्काइएको छ। (बीबीसी)

श्रीमतीद्वारा ...

खुट्टामा प्रहार गरी घाइते बनाएकी हुन्। घाइते सुनवहादुरको स्थानीय मेडिकलमा उपचार भइरहेको छ। श्रीमती मनमायालाई इलाका प्रहरी कार्यालय लेटाङले नियन्त्रणमा लिएको छ।

दृष्टिविहीन ...

धन्यवाद दिइन्। उनले भनिन्- 'लाटाको खुट्टा बाटामा पछि भन्थे हो रहेछ। आज मेरो घर कस्तो बनियो देख्न नपाए पनि

धेरै खुशी छु।'

साविक चकचकी गाविस-५ सुवास गाउँ निवासी धर्मलाल र मेमवती राजवंशीकी जेठी छोरी हुन् उनी। साविक राजगढ-८ कोनावारी निवासी खगेन्द्र राजवंशीसँग २० वर्षको उमेरमा आफ्नो मागी विवाह भएको धामोले बताइन्। राजगढमै दुई सन्तान गुमाएपछि त्यो ठाउँ छाडेको उनको भनाइ छ। केही समय खुट्टा बाटामा पछि भन्थे हो रहेछ। आज मेरो घर कस्तो बनियो देख्न नपाए पनि

'यहाँ आएपछि छोरीलाई गुमाउनु पर्यो।'

छोरीको वितामोड नगरपालिका-२ बालुवाटारकी दिलकुमारी राईले उनको पूर्ण रूपमा रेखदेख गरिन्। उनको रेखदेख गरेकै कारण राई पनि समाजमा उदाहरणीय बनिन्। राईले सहाराविहीन राजवंशीलाई खान र बस्नको मात्र व्यवस्था गरिन् धामोको सामाजिक सुरक्षा भत्ता समेत सुरक्षित गरिदिइन्। आफैँ धामोको संरक्षक माइत बसें, आमा वृद्धा गुमाएपछि वितामोड आएर बसेका हो- उनले भनिन्-

भापाका ...

हल्लिबारी गाउँपालिकाले भने घर निर्माणका लागि प्रतिघर १ लाख रूपैयाँ सहयोग गरेको बताइएको छ। बाँकी ६ वटा स्थानीय तहले ७५ हजार रूपैयाँका दरले घर निर्माण गर्न सहयोग गरेको बताइएको छ। गत आर्थिक वर्ष साविक दुवागढी, धाडजन, अर्जुनधारा र सुरुङ्गा गाविसमा ६६ वटा घर निर्माण गरिएको थियो भने आगामी आर्थिक वर्ष तीन सय विपन्न परिवारका

लागि घर निर्माण गरिने बताइएको छ।

कुक् आवश्यकता
वितामोडस्थित मेची आँखा अस्पतालभित्र रहेको सूर्यद्वय खाजा घरका लागि कुक् मेन १ जना आवश्यकता परेकाले तु-सम्पर्क गर्नुहोला।
मो. ९८०६०२७८९८

ISUZU D-MAX SINGLE CAB EXCHANGE OFFER

कुनै पनि पुरानो पिकअप गाडी ल्याउनुहुने र न्युनतम **₹ 8 लाख** सम्मको मूल्यांकन पाउनुहुनेछ

निःशुल्क वार्षिक कर
निःशुल्क बिमा
निःशुल्क समिसिड (१ वर्षको लागि)

3yr./100000km Warranty

यो योजना नेपालभरिका सबै शोरुमहरूमा लागू गरिएको छ।
Authorized Showroom for Birtamode:
ABSOLUTE MOTORS
Paschmi Bustand, Birtamode, Tel: 023-540982, 9862222200, 9802079188, 9806089464

कुक् चाहियो

फास्ट फुड एण्ड क्याफेका लागि १ जना कुक्को आवश्यकता परेकोले इच्छुक तथा अनुभवी व्यक्तिले तु-सम्पर्क गर्नुहोला।
WAVE फास्ट फुड क्याफे
शनिश्चरे रोड, वितामोड, भापा
सम्पर्क: ९८१४०७४०८७ / ९८४२७१६५०५

बिर्ता (सेफ्टी तथा ढल सफाई)

बिर्तामोड, भापा

मृपाल बुढाथोकी
023-545402
9825952677
9825952680

सेफ्टी तथा ढल सफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्कनुहोस्।

कोरियन भाषा

विहान ६ बजेदेखि बेलुका ६ बजेसम्म

कोरियन भाषाका लागि ग्लोबल पिस नै किन ?

GLOBAL PEACE Int'l Education Academy Pvt.Ltd.
Shanishchare Road, Birtamod, Jhapa
Tel : 023-546214 | 9801061988 | 9801061989

SUZUKI पर्वोत्सव

यस पर्वोत्सवको सुशीयलीमा SUZUKI का आकर्षक गाडीहरूको खरिदमा CASH DISCOUNT का साथ अन्य सुविधाहरू प्राप्त गरी गन्तव्यहरूो उत्साहको महोत्सव।

CASH DISCOUNT UP TO RS. 2 LAKHS*
ROAD TAX PAID FOR 1 YEAR*
ADDITIONAL DISCOUNT UP TO RS. 1 LAKH* through E-Scratch system
EXCHANGE BONUS UP TO RS. 1 LAKH*

PLEASE ASK FOR LIQUIDATION SCHEME

CG|motocorp KAPURI BROTHERS BIRTAMODE: 9802678144, 541037

VISIT US AT:
facebook.com/cgmotocorp
instagram.com/cgmotocorp
twitter.com/cg_motocorp
www.suzuki.com.np

30 CITIES 35 SALES OUTLETS 39 SERVICE CENTRE

TOLL FREE NO: 9801571571

पूर्वाञ्चल

सम्पादकीय

सामुहिक गौहत्या :

अमानवीयताको पराकाष्ठा

गाईलाई जिवित देवी मानिने समाजमा गाईको नृशंस हत्या भएको समाचार आएको छ । नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाको छाडा पशुचौपाया घर (कान्जीहाउस)मा राखिएका गाईबाच्छाहरु दैलेख लाने क्रममा शुक्रबार वीरेन्द्रनगरस्थित सुब्बाकुना र कटकुवाको जंगलमा भीरबाट खसालेको अवस्थामा मृत भेटिएका थिए । खसालिएको मध्ये चौबिसभन्दा बढी गाई मरेको बताइएको छ । नगरमा खुल्ला छाडिएका चौपाया नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका नियन्त्रणमा लिएर कान्जीहाउसमा राखेको थियो । तिनै गाई दैलेखमा विपन्न वर्गका किसानलाई निःशुल्क वितरण गर्ने गरी दैलेखका स्थानीय सरकारको अनुरोधमा पठाएको बताइएको छ ।

ट्रकमा राखेर दैलेख लैजाँदै गरेको गाईवस्तु कसरीबीच बाटोमै खसालियो खोजको विषय भएको छ । गाईलाई राष्ट्रिय जनावर मान्ने वैदिक सनातन धर्मको प्राकट्य भूमि नेपालमा यति ठूलो संख्यामा गाई मर्नुले षड्यन्त्रको संकेत गरेको छ । वर्तमान संविधान मार्फत धर्म निरपेक्ष राष्ट्र घोषणा गरिएसँगै गाईलाई राष्ट्रिय जनावर मान्ने र नमान्ने विवाद आएसँगै गौहत्याको श्रृंखला बढ्दै आएको छ । यो भन्दा पनि ठूलो विवाद अहिले भएको गौहत्याले उत्पन्न गर्ने डर बढेको छ ।

स्थानीय सरकारको आग्रहमा कान्जीहाउसमा राखिएका दुई सय एकानब्बे वटा गाई आठवटा ट्रकमा राखेर दैलेख लगिएको थियो । ती मध्ये जंगलमा एक सय पचासभन्दा बढी घाइते र चौबीस वटा मृत अवस्थामा फेला परेपछि घटना सार्वजनिक भयो । स्थानीयबासीले सामुहिक गौहत्या गरिएको भन्दै घटनाको छानविन तथा दोषीलाई कारवाही गर्न माग गरेपछि कर्णाली प्रदेशका प्रहरी डिआइजी पूर्णचन्द्र जोशीले घटनामा संलग्न भएको आशंकाका पाँचवटा ट्रक र तिनका चालकलाई नियन्त्रणमा लिइएको बताएका छन् ।

धर्म, संस्कृति, जीवन निर्वाह र वैज्ञानिक दृष्टिले समेत सर्वाधिक महत्त्वको मानिने गाईलाई हाम्रो संविधानले नै संरक्षण गरेको छ । तर, जन्मदेखि मृत्युपर्यन्त अनिवार्य गाईलाई आधुनिक र शहरीया संस्कृतिले उपेक्षा गर्दै लगेको छ । अन्न जनसंख्या वृद्धि, जमिनको खण्डीकरण, चरिचरन क्षेत्रको अभाव, कृषिमा यान्त्रिकीकरण तथा मानिसको विलासितापूर्ण जीवन बाँच्ने लालसाले पशुपालन सहायक पेशा समेत हुन छाडेको छ । यस्तो बेला केही व्यक्तिले पालेका गाईवस्तु पनि दूध दिउज्जेल स्याहार गर्ने र दिन छाडेपछि खुल्ला छाड्ने गर्न थालेका छन् । जसका कारण सडक दुर्घटनाको दर बढाएको छ र सनातनी संस्कृतिमा पनि विचलन ल्याएको छ ।

गाईपालक किसानलाई वितरण गर्न लगिएका गाई बीच बाटैमा कसरी खसालिए सबैका लागि टाउको दुखाइ बनेको छ । यसले वैदिक संस्कृति माथि पनि आघात पुऱ्याएको भन्दै नेपालगञ्जमा विरोध प्रदर्शन हुन थालेको छ । सम्पूर्ण प्राणीको रक्षा हुनुपर्ने वैदिक संस्कृतिको मूल्य र मान्यता विपरीत भएको यो घटनाले प्रकृतिप्रेमी सबैलाई चिन्तित तुल्याएको पनि छ । गाई राष्ट्रिय जनावर मात्र होइन जीवन पद्धति समेत हो । अतः गौ संरक्षण गर्नु सम्पूर्ण मानव जातिको धर्म हो । गहुँत, गोबरदेखि दूधसम्मका गौवंशबाट प्राप्त हुने लाभका कारण गौमाता भनिने संस्कृतिमा हिन्दू सापेक्ष नभए लगत्तै यति ठूलो संख्यामा गौहत्या भएको छ । यसले ठूलै दुर्घटनाको समेत संकेत गरेको छ । त्यसकारण पनि सरकारले तत्काल समिति बनाएर सत्यतथ्य सार्वजनिक गर्नुपर्छ । अन्यथा गौमाताले धेरैको अकल्याण गर्न सकिन्छ, सचेत होऔं ।

सामाजिक सञ्जाल

कति जघन्य अपराध ! कस्तो निर्दय र गैरजम्मेदार हर्कत ! छाडा पशुचौपायाको उचित व्यवस्थापन हुन नसक्नु वा गाई-गोरू जस्ता विशेष धार्मिक आस्थासँग जोडिएका पशुहरूको व्यवस्थापनबारे सही नीति नहुनु यो भयंकर त्रासदीको कारण हुनसक्छ ! यसबारे गम्भीर छानविन होस् र राज्यले तत्काल उचित नीतिनिर्माण गरोस् ।

- डा. बाबुराम भट्टराई

मानवीय संबेदना मानिसका लागि मात्र होइन, जनावरका लागि पनि जागृत हुन्छ । अन्न गाई माताको प्रश्न ! बाँकेबाट दैलेख लगेर आएको अन्नगाई गाई मध्ये २३ वटा सुर्खेतमा मृत भेटिएको घटना प्रति तत्काल गम्भीरता राखियोस । नियतवस् भए दण्डित गरिउन् । आवेगमा कसैले खेल्न नपाउन् !

- विश्वप्रकाश शर्मा

समावेशी र गुणस्तरीय शिक्षामा स्थानीय सरकारको भूमिका

पूरानबाहदुर कटवाल

नेपालको संविधान २०७२ ले भाग ३ को धारा ३१ मा प्रत्येक नागरिकलाई आधारभूत शिक्षामा पहुँचको हक, राज्यबाट आधारभूत तहसम्मको शिक्षा अनिवार्य र निःशुल्क तथा माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा पाउने हक, अपाङ्गता र आर्थिकरूपले विपन्नलाई निःशुल्क उच्च शिक्षा, दृष्टिविहीनलाई ब्रेललिपि तथा बहिरा र स्वर वा बोलाई सठबन्धीका अपाङ्गलाई सांकेतिक भाषाको माध्यमबाट निःशुल्क शिक्षा पाउने हक, अपाङ्गता र आर्थिकरूपले विपन्नलाई निःशुल्क उच्च शिक्षा, दृष्टिविहीनलाई ब्रेललिपि तथा बहिरा र स्वर वा बोलाई सठबन्धीका अपाङ्गलाई सांकेतिक भाषाको माध्यमबाट निःशुल्क शिक्षा पाउने हक र प्रत्येक नेपाली समुदायलाई आफ्नो मातृभाषामा शिक्षा पाउने हकको व्यवस्था गरेको छ । यिनै हकलाई सार्थकता दिनुपर्छ ।

लोकतान्त्रिक जनआन्दोलन २०६२/०६३ पछि बनेको नेपालको लोकतान्त्रिक संविधानले नागरिकका हरेक भूमिका र अधिकारलाई सुनिश्चितता गर्न समावेशीताको सिद्धान्तलाई प्राथमिकतामा राखेको छ । यसरी नै समावेशी शिक्षाको हकलाई समेत सुनिश्चित गरेको छ । नेपाल बहुभाषिक, बहुसांस्कृतिक बहुजातीय, बहुवर्गीय र भौगोलिक दृष्टिले विविधतायुक्त मुलुक हो । यहि विविधताभित्र हरेक वर्ग, क्षेत्र, सम्प्रदाय, जात-जाति, लिंग, समुदायका मानिसलाई राज्य सञ्चालन लगायत हरेक गतिविधिमा सहभागि हुन पाउने प्रकृया नै समावेशिता हो ।

मुलुकका हरेक भागका विविध भाषाभाषि, जातजाति वर्ग सम्प्रदायका मानिसको बाहुल्यता भएको क्षेत्रका आदिवासी, उत्पीडित, दलित तथा पिछडिएको वर्गलाई राज्यको मूलधारमा ल्याउने प्रकृयालाई तदारुकताका साथ राज्यले गर्नुपर्छ । समतामूलक प्रतिनिधित्व र पहुँच पुर्याउने लक्ष्य पूरा गर्न पनि स्थानीय सरकारले समावेशी शिक्षालाई प्राथमिकतामा राख्नु अनिवार्य नै भएको छ । मौजुदा ऐन कानूनलेसम्म व्यवस्थालाई कार्यान्वयन गर्न कति पनि ढिलाई गर्न हुन्न ।

विभिन्न कारणले शिक्षाको अधिकांशबाट वञ्चित रहेका बालबालिकालाई शिक्षा प्रणालीको मूलधारमा समावेश गर्न सक्नु समावेशी शिक्षाको मुख्य उद्देश्य भएकोले यसतर्फ सम्बन्धित सरोकारवाला समयमै सचेत हुन आवश्यक छ । यस्तै गरीब, पिछडिएका, महिला, दलित, अपाङ्ग, अशक्त, जनजाति, कठिन अवस्थामा जीवन बिताउन बाध्य भएका बालबालिका, बालश्रमिक, घरेलु श्रमिक, सडक बालबालिका, युद्ध तथा द्वन्द्वपीडित बालबालिका लगायतको उचित सम्बन्धन गर्नुपर्ने देखिन्छ । उनीहरूलाई आवश्यकता अनुसारको शिक्षाको प्रबन्ध मिलाउनुपर्छ । सबै सक्षम तथा असक्षमहरूलाई शिक्षामा समान अवसर दिनु पनि राज्य र सरकारको नैतिक दायित्व हो । विभिन्न रुची, आवश्यकता, क्षमता, प्रवृत्ति, एवम् भाषिक सांस्कृतिक, जातीय, वर्गीय, शारीरिक, भौगोलिक परिवेश, पारिवारिक पृष्ठभूमि, आर्थिक क्षमता आदिको विविधताको ह्याल गरी सबै वर्गको आवश्यकता अनुसार शिक्षाको न्यायोचित समतामूलक पहुँच र अवसर उपलब्ध गराउने पद्धतिलाई सरकारले प्राथमिकता दिनु अपरिहार्य छ ।

स्थानीय सरकारले निश्चित लक्ष्य प्राप्त गर्न सबै

विकासको पहिलो र महत्त्वपूर्ण आधार समावेशी शिक्षा नीति नै हो । संघीयताको मूलमन्त्रको सिद्धान्तमा प्राथमिकतामा रहेको समावेशीताका मान्यतालाई निर्दिष्ट लक्ष्यमा पुऱ्याउनु जरुरी छ । शिक्षाको क्षेत्रमा शिक्षाको मूलधारबाट बाहिर रहेर शिक्षाको अवसरबाट वञ्चित रहेको समूहलाई मूलधारमा समाहित गर्ने प्रकृयालाई स्थानीय सरकारले प्राथमिकतामा राख्न अनिवार्य छ ।

औपचारिक, अनौपचारिक र विभिन्न किसिमका धार्मिक संघ-संस्थाबाट शिक्षा दिने परम्पराको थालनी धेरै पहिला नै शुरू भए पनि अहिले पनि ४० प्रतिशतको हाराहारीमा मानिसहरू निरक्षर नै रहेका छन् । पाँच प्रतिशतभन्दा बढि विद्यालय जाने उमेर समूहका बालबालिकाहरू अझै पनि शिक्षा प्राप्त गर्न अधिकारबाट वञ्चित रहेको तथ्यांकहरूले देखाएको छ । यो समूहलाई समेत विद्यालयसम्म पुर्याउने र टिकाउने भूमिका निर्वाह गर्न जिम्मेवार पक्ष चुकेको छ । सामाजिक सांस्कृतिक, भौगोलिक, आर्थिक र धार्मिक कारणबाट विद्यालय नजाने बालबालिको संख्या पनि उल्लेख्य रहेको छ । समावेशी सिद्धान्तको मूल मर्मलाई मध्यनजर गर्दै शिक्षा जस्तो मौलिक अधिकार र जीवनको आधारभूत आवश्यकताको रूपमा रहेको शिक्षामा सबै वर्ग, सम्प्रदाय, क्षेत्र, जातजाति र लिंगको समान सहभागिता जरुरी र मानवीय दृष्टिकोणले संवेदनशील विषय हो ।

नागरिकका लागि शिक्षालाई अधिकारको रूपमा स्थापित गर्न, मूल प्रवाह बाहिर रहेका वर्ग समुदाय र क्षेत्रका मानिसलाई अरु सरह बनाउने समतामूलक उपाय पहिचान गर्ने, सक्षम सरह बनाउन असक्षमलाई छुट्टै अवसर प्रदान गर्ने, मूल धारमा नआएकालाई समतामूलक अवसर प्रदान गर्ने, अपनाइएको नीति तथा रणनीति, कार्यक्रमहरू प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गराउने कार्यलाई अब स्थानीय सरकारले प्राथमिकतामा राख्नुपर्छ ।

त्यस्तै स्थानीय सरकारले विकासको पहिलो कदमका रूपमा शिक्षालाई समावेशिताको आधारमा विकास गर्न विद्यालयका कार्य व्यवहार तथा कक्षाकोठाको वातावरण बालमैत्री, भयरहीत र शान्तिपूर्ण बनाउन सहयोग पुर्याउने, सिकाइको रुची, आवश्यकता अनुसारको समाहित शिक्षण प्रकृया र समावेशी मूल्यांकन पद्धति अपनाउने तथा शैक्षिक योजना निर्माणदेखि कार्यान्वयन अनुगमन तहसम्म समावेशी अवधारणा अनुरूप सरोकारवालाहरूलाई सार्थक सहभागिता गराउने उद्देश्य राख्न अनिवार्य छ । स्थानीय क्षेत्रको विकासको पहिलो आधार गुणस्तरीय समावेशी शिक्षा हो भन्ने विषयलाई स्थानीय सरकारले मन्नु गर्न समावेशी शिक्षाको महत्त्व र आवश्यकतालाई बुझ्न जरुरी छ ।

वास्तवमा एउटै भौगोलिक क्षेत्रभित्र बसोबास गर्ने नागरिकले गुणस्तरीय समावेशी शिक्षाको अवसर पाउनु

नैसर्गिक र प्राकृतिक अधिकार हो । त्यसैले नेपालको संविधान २०७२ ले भाग ३ को धारा ३१ मा प्रत्येक नागरिकलाई आधारभूत शिक्षामा पहुँचको हक, राज्यबाट आधारभूत तहसम्मको शिक्षा अनिवार्य र निःशुल्क तथा माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा पाउने हक, अपाङ्गता र आर्थिकरूपले विपन्नलाई निःशुल्क उच्च शिक्षा, दृष्टिविहीनलाई ब्रेललिपि तथा बहिरा र स्वर वा बोलाई सम्बन्धीका अपाङ्गलाई सांकेतिक भाषाको माध्यमबाट निःशुल्क शिक्षा पाउने हक र प्रत्येक नेपाली समुदायलाई आफ्नो मातृभाषामा शिक्षा पाउने हकको व्यवस्था गरेको छ । यिनै हकलाई सार्थकता दिनको लागि पनि स्थानीय सरकारले समावेशी शिक्षालाई बढी महत्त्व दिनुपर्छ । मुलुकले शिक्षा सम्बन्धी विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय सन्धी सम्झौतामा प्रतिबद्धतासहित हस्ताक्षर समेत गरिसकेको परिप्रेक्ष्यमा सबै वर्ग र समुदायसम्म परिवेश अनुकूल शिक्षा अपरिहार्य भएको छ ।

मानव जीवनलाई उन्नत बनाउँदै देशलाई आवश्यकता जनशक्ति उत्पादन गर्न र व्यक्ति, समाज र राष्ट्रको आवश्यकता परिपूर्ति गर्ने मूल माध्यमका रूपमा शिक्षा रहने हुँदा व्यक्तिले शिक्षाको अवसर पाउनुपर्छ । त्यसैले शिक्षामा सबैको समान पहुँच अभिवृद्धि गरी सबैलाई मूलधारबाट बाहिर रहेका सब बालबालिका र प्रौढ समेतलाई मूलधारमा ल्याउने प्रयासको थालनी नै समावेशी शिक्षाको अवधारण भएकोले सबै वर्ग, सम्प्रदाय, तह र तप्काका नागरिकलाई आवश्यकता अनुसारको शिक्षा प्रदान गरी व्यक्ति समाज र राष्ट्रको चेतपूर्ण र सन्तुलित विकासका लागि समावेशी शिक्षाले महत्त्वपूर्ण सहयोग पुर्याउँछ ।

वर्तमान संविधान र कानूनले स्थानीय सरकारलाई शिक्षा सुधारका लागि प्रसस्तै स्वायत्तता प्रदान गरेको छ । तर, कतिपय कानूनी अस्पष्टता र स्थानीय सरकारहरूले यसको अर्थलाई गम्भीरताका साथ अवलम्बन गर्न नसक्दा समावेशी शिक्षा मात्र होइन, शिक्षाको उन्नयनमा दीर्घकालीन कार्यक्रम आउन सकेका छैनन् । काम गर्नु भन्ने स्थानीय सरकारले समेत धेरै व्यवधान भन्नु परिरहेको वास्तविकतालाई पनि भुल्न सकिँदैन । काम गराइको शैली र राजनीतिक दृष्टिकोण बाभिएको अवस्था र नयाँ संविधान कार्यान्वयनको अनुभवहीन नेतृत्व प्रणालीले नै संक्रमण सिर्जना गरिएको छ ।

प्राप्त भएका अधिकारलाई प्रयोग गर्ने शैली बेडंगको बनेको छ । काम गराइमा व्यवहारिक सिद्धान्त पद्धती एकार्ता छ भने राजनीतिक सिद्धान्त र पद्धती अकोर्ता, जहाँ तादात्म्य नै छैन । राजनीतिक सिद्धान्तले शक्ति सन्तुलन र भावी दिनको राजनीतिक लक्ष्यको ग्यारेन्टी गर्न चाहन्छ । तर, शैक्षिक विकासले त्यो सिद्धान्त उपयोग गर्दैन । शैक्षिक परिवर्तन राजनीतिक सिद्धान्तको धारमा मोडिएर अघि बढ्न समय लाग्छ । शैक्षिक परिवर्तनका लागि आवश्यक अनुभव, विषय विज्ञता, निष्पक्षता, दुरुष्ठी र दीर्घकालीन योजना आवश्यक पर्छ । तर, चाँडो चाँडो हुने दलीय प्रतिस्पर्धा र सत्ता सम्वन्धले नीतिले शैक्षिक परिवर्तनको दीर्घकालीन योजनामा तालमेल नहुनु नै अहिलेको समस्या बनेको छ ।

यद्यपि बिना स्वार्थ शिक्षा परिवर्तन र समान पहुँचका नीति अवलम्बन गर्नु राज्यको लागि हितकारक हुन्छ । संसदीय परम्परा र स्वार्थमा शिक्षालाई कायापलट गर्ने नाराभन्दा व्यवहारिक सिद्धान्तमा मात्र शिक्षाको दीर्घकालीन परिवर्तन सम्भव छ । यसका लागि पनि स्थानीय सरकार बढी जिम्मेवार र जवाफदेही हुन आवश्यक छ । सपना बुनेर समय गुजार्नुभन्दा तात्कालीक समस्यासँग जुद्धै एकाक्षी शोताब्दिको आवश्यकता अनुसारको शैक्षिक रणनीतिको प्रयासमा लागो मात्र शिक्षामा समानता, गुणस्तरीयता सम्भव छ ।

तड्क-भड्करहित तीज मनाऔं

टिका खनाल

संस्कृत भाषाका 'हरित' र 'आलिका' दुईवटा शब्द मिलेर हरितालिका शब्द बनेको छ । हरितालिका तीजका सन्दर्भमा 'हरित' शब्दको अर्थ हरण गरिएको र 'आलिका' शब्दको अर्थ साथी भन्ने हुन्छ । धार्मिक तथ्य अनुसार सत्य युगमा हिमालय पुत्री पार्वतीले गौरीघाटमा बसी तपस्या गरेर महादेव पति पाउने बरदान पाएकी थिइन् ।

तर, पिता हिमालयले पार्वतीको इच्छा विपरीत विष्णुसँग विवाह गरी दिन खोजेपछि साथीलाई आफ्नो समस्या सुनाइन् । सखी पार्वती समस्यामा परेको थाहा पाएपछि उनका साथीहरूले हरण गरेर कसैले नदेख्ने ठाउँमा लुकाएर राखिदिए । साथीहरूले लुकाएकी ठाउँमा पार्वतीले निराहार ब्रत गरी महादेवलाई प्राप्त गरिन् । यसरी पार्वती साथीहरूद्वारा हरण भएको दिन भाद्र शुक्ल तृतीयाको दिन भएकाले त्यही समयदेखि हरितालिका तीजको ब्रत लिने प्रचलन शुरू भएको धर्मशास्त्रीय मत रहेको छ ।

त्रेतायुगमा आजैको दिन निराहार ब्रत बसी पार्वतीले महादेव स्वामी पाएकीले भाद्र शुक्ल तृतीयाको दिनमा ब्रत बस्दा मनोकामना पूरा हुने विश्वासमा हामी नारीहरू ब्रत बस्ने गर्दौं । यो चाड

भाद्र शुक्ल द्वीतियादेखि पञ्चमीसम्म चार दिन मनाइन्छ । नेपाल तथा बिदेशमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपाली हिन्दू महिलाहरू हरितालिका तीज पर्व हर्षोल्लासका साथ मनाउँदछन् । ब्रतका तीन किसिम रहन्छन्- निराहार, जलाहार र फलाहार । सक्नेले निराहार, नसक्नेले जलाहार र जलाहार पनि नसक्नेले फलाहार ब्रत गर्नु उत्तम मानिन्छ । स्वास्थ्य अवस्था ठीक नहुनेले गहुँको रोटी, मकैको रोटी जस्ता फलाहार गरेर पनि ब्रत बस्न सकिने मान्यता रहेको छ ।

तीजको अघिल्लो दिनमा मिष्ठान्न भोजन खाएर भोलिपल्ट तीजको ब्रत बसी अविवाहित महिलाले असल पति र विवाहित महिलाले पतिको दिर्घायुको कामना गरी देवका पनि देव महादेवको पूजा आराधना गर्ने परम्परा छ । बिहानैदेखि महिलाहरू सौभाग्यसूचक धागोपोते, टीका-नगरहना, रञ्जीचङ्गी कपडा, पहिरेर आधाराञ्चका विभिन्न शिवमन्दिरहरूमा जम्मा भएर पूजा आराधनाका लागि तयारी अवस्थामा छन् । यो चाडमा माइतीले छोरीरचेलीलाई घरमा बोलाएर मीठा-मीठा परिकार खुवाउने तथा मनका भावना एवम् सुख-दुःख साटासाट गरी एउटै ठाउँमा खाने चलन छ । यसदिन महिलाहरू गीत, भजन र चुटुका गाएर आफ्नो मनभित्रको बह पोख्ने गर्दछन् ।

ब्रतको धर्मशास्त्र, ज्योतिषशास्त्र र विज्ञानशास्त्र अनुसार सबैले हप्तामा एकादिन उपावास बस्नु

स्वास्थ्यको लागि राम्रो मानिन्छ । यदि आफ्नो शरीर स्वस्थ र समयानुकूल छ भने ब्रत बस्नु महिला र पुरुष दुबैको लागि राम्रो हो । तर, पानी पनि नपिई ब्रत बस्नु भने सरासर गलत हो ।

तर, आजभोलिको समय भने अनौठो हुँदै जाँदैछ समतामूलक समाजको कल्पना गर्ने हामी नारीहरू नै

गहना र कपडामा लोभिँदै गयो भने यो हाम्रो अमूल्य 'नश्वर शरीर त चम्केला तर कति दिन' ? केही वर्षभन्दा तीज आउनुअघि नै आपन्न साथीभाइ भेला भै भड्किलो रूपमा दरखाने र उपहार दिने क्रमले गर्दा महान यो पर्व हुने खानेको मात्र नहोस् भन्ने चिन्ता पनि थाल्दैछ । अनावश्यक खर्च गर्ने यस्तो परिपाटीलाई निरुत्साहित गर्न सकिएमा तीजको महत्त्व भन्नु बढ्दै नजाला भन्न सकिँदैन ।

वास्तवमा हामी जुन कुराको विरोध गरिरहेका हुन्छौं त्यही कुरा आफैले अपनाइरहेका हुन्छौं । तीज व्यापारिक मेला जस्तो बन्दै गइरहेको छ । यही माहौल यथावत रहने हो भने हाम्रा पर्वहरू साधारण मान्छेको पहुँचभन्दा बाहिर जाने सम्भावना बढ्दै गएको छ । कसैको किन्न सक्ने क्षमता भएर पनि लगाउने शौख हुँदैन भने कसैलाई शौख भएर पनि किन्ने क्षमता हुँदैन ।

हाम्रा धर्म र संस्कारमा भएका गलत अर्थ लामो विषयहरूलाई परिमार्जन गरी हाम्रो संस्कृति बचाउनुपर्छ मर्न दिनु हुँदैन भने परिवर्तनको आगोमा सल्केर हामी पनि मर्नु हुँदैन । हामीले घर बनाउँदा जति तलाको बनाएर पनि जग जमिनबाटै उठाउनुपर्छ । त्यसैगरी हामीले चाडबाड मनाउँदा त्यो पर्वको मुलभूत कुरा के हो भुल्नु हुँदैन । हरेक नेपाली महिलालाई मन पर्ने पर्व हो- तीज । तीज मनाउनु पर्छ यसमा कसैको दुईमत छैन । तर, सबैको पहुँच पुग्ने हिसावले सहज, सभ्य र भव्य तरीकाले मनाउनुपर्छ ।

‘ज्येष्ठ नागरिकको उपचार सहज बनाउ’

त्रिफलामा मोती जयन्ती

दमक, भदौ १४। भूपाको दमक नगरपालिकाले दमकभित्र रहेका अस्पतालहरूलाई पत्र पठाउँदै ७० वर्षभन्दा माथिका विरामीलाई लाइन बेगर नै उपचारको व्यवस्था मिलाउनका लागि निर्देशन दिएको छ।

अस्पतालहरूलाई पत्राचार गरेर ज्येष्ठ नागरिकलाई आउन साथ उपचारको व्यवस्था मिलाउनका लागि निर्देशन दिएको छ। -ओलीले भने।

दमकको सरकारी दमक अस्पताल, आम्बा अस्पताल, लाइफलाइन अस्पताल, निजी दमक अस्पताल, निम्स अस्पताल र ओम मेची अस्पतालले नेपाल सरकारले ल्याएको स्वास्थ्य विमा गराएकाहरूलाई सेवा दिँदै आएको छ।

महाकमा नाम आपर्छ विरामीले सेवा लिन पाउने व्यवस्था मिलाइएको थियो। दमक अस्पताल सञ्चालक समिति अध्यक्ष समेत रहेकी दमक नगरपालिका उपप्रमुख गीता अधिकारीका अनुसार अब जेष्ठ नागरिकले लाइन बस्नुपर्ने अवस्थाको अन्त्य भएको छ।

धुलावारी, भदौ १४। त्रिफला राष्ट्रिय पुस्तकालय धुलावारीको आयोजनामा युवाकवि मोतीराम भट्टको १५३औं जन्मजयन्ती स्रष्टा सम्मान, समाजसेवा सम्मान, पुस्तक विमोचन र सामुदायिक विद्यालय स्तरीय वक्तृत्वकला प्रतियोगिता सम्पन्न भएको छ।

सुलभ भण्डारी दोस्रो, बलभद्र माविका कक्षा १२ की सनम लिम्बू तेस्रो र आदर्श माविका नवराज सुवेदीले सान्त्वना भएका थिए।

त्यसैगरी सोही कार्यक्रममा सिक्किमेली साहित्यकारहरू टीका हुँदेलको 'सिर्जना र विचार' र 'पत्रपत्र', नेपाली साहित्य परिषद् सिक्किमबाट प्रकाशित 'भानु स्मारिका', चक्रपाणि भट्टराईद्वारा लिखित 'बाघको दूत' र भट्टराईद्वारा सम्पादित 'पूर्णमा' को विमोचन गरिएको थियो।

कार्यक्रममा प्रा. डा. गोविन्दराज भट्टराई र चक्रपाणि भट्टराईले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए भने युवाकवि मोतीराम भट्टको व्यक्तित्व र कृतित्वको बारेमा साहित्यकार कोमलप्रसाद पोखरेलले चर्चा गरेका थिए।

मोती माविको वार्षिकोत्सव

शिवसताक्षी, भदौ १४। मोती माध्यमिक विद्यालयले उत्कृष्ट तीन शिक्षकलाई सम्मान गरेको छ।

विद्यालयले नगदसहित प्रशंसापत्र प्रदान गरेको थियो। त्यस्तै एसईई परीक्षा २०७५ मा ३.२ भन्दा माथि जतिपै हासिल गर्ने अन्तीता तामाङ र विजयती कोइरालालाई नगद पुरस्कार प्रदान गरिएको थियो।

हजारको लागतमा निर्माणमा गरिएको हो। वार्षिकोत्सवमा विद्यार्थीहरूले गायन, नृत्य प्रस्तुत गरेका थिए। विद्यालयबाट सञ्चालित विभिन्न प्रतियोगितात्मक खेलहरूमा प्रथम दोस्रो र तेस्रो हुने विद्यार्थीहरूलाई प्रमाणपत्रसहित पुरस्कृत गरिएको थियो।

होटल तालिममा भर्ना खुल्यो

टिप टिपको... आत्मनिर्भर बना। तीन महिने होटल तालिममा भर्ना खुलेको सहर्ष जानकाठी गराउँदछौं। तालिम- वारटेडर, वेटर, फ्रन्ट अफिस, कुक। नोट: यहाँ कुनै पनि कार्यक्रम गर्नको लागि हल तथा क्याटरिङको पनि सुविधा छ।

होटल मुन टावर इन

गनापाको बिर्तामोडदेखि इलामको रक्सिसम्मको दैनिक आरामदायी यात्राको लागि हामीलाई सम्मन्वहोस्। दानावारी, महमडी, लारुगवा, रक्सिसम्म गाडी छुट्टेने समय: बिहान : ७:३०, ८:३०, ९:१५, १०:१५, ११:१५, १२:१५, बेलुका : ०२:१५, ३:१५, ४:१५, ५:१५, ६:१५, ७:१५, ८:१५, ९:१५, १०:१५, ११:१५, १२:१५

कोरियन भाषा

हाम्रा विशेषताहरू: PBT, CBT, Student Visa का कक्षाहरू सञ्चालन। क्यान्सल कक्षा तथा गुणलाई विशेष छुट। AC युक्त Waiting Hall, Exam Hall भएको। Skill Test को तयारी कक्षा उच्च स्तरीय सामग्रीबाट मराइने।

वर्गीकृत विज्ञापन

साम्पा सेफ्टी ट्याङ्की तथा टन सरसफाई। हाम्रा पैहिलोपटक भ्याक सिस्टमको टूलो र सस्तो ढल तथा सेफ्टी ट्याङ्की सरसफाईको लागि हामीलाई सम्मन्वहोस्।

सेफ्टी ट्याङ्की तथा टन सफाई। अत्याधुनिक टूलो (Trabo) प्रविधि सिस्टमको टूलो दयाकोबाट सस्तोमा दान्धरहित हनुरहरूको सेफ्टी ट्याङ्की सरसफाई गर्न परेमा हामीलाई सम्मन्वहोस्।

घडेरी बिक्रीमा। हाम्राको कम्पना वाई नं. ८ लक्ष्मीपुर चोकदेखि दक्षिणमा रहेको २० फुट बाटो भएको ५२ फुट मुञ्च भएको रुमाले आकारको १ कठ्ठा जग्गा बिक्रीमा छ।

पसल बिक्रीमा। हाम्राको अर्जुनधारा-९ स्थित कटहर डाँडामा चालू अवस्थामा रहेको ग्रील पसल बिक्रीमा रहेको हुँदा इच्छुक महानुभावले तुरुन्त सम्पर्क गर्नुहोला।

आवश्यकता। एक जना अनुभवी सिटीरिक्सा मेकानिक तु-आवश्यक भएको हुँदा सम्पर्क गर्नुहोला।

पसल बिक्रीमा। बिर्तामोड नगरपालिका वडा नं.- ४ भद्रपुररोडस्थित बिजुली अफिसको दक्षिणपट्टि मेनरोडमा अवस्थित पसल भएको अगाडिको सटर तथा त्यसैगरी जोडिएको पछाडिको तीनटा सटरसहित पसल बिक्रीमा छ।

फ्लाट भाडामा। बिर्तामोडस्थित शनिचरे रोड ग्लोबल आईएमई बैंक छेउमा १८५० स्क्वायरफिटको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको लागि उपयुक्त फ्लाट भाडामा छ।

पत्रिका समयमा पाउनु भएको छैन?। मो. ९८०९९१०२२२ पत्रिकाको ग्राहक शूल्क भुक्तानी गर्नलाई निम्न नं. मा सम्पर्क गर्नुहोस्।

कर्मचारी आवश्यकता। Science Teacher: 1, Class 5 (Male)। क्लिनर : ४ जना (महिला, पुरुष)। वेटर क्याप्टेन : १ जना।

नेपाल जस्त केयर सर्भिस प्रा.लि.। अतिथि सदनको परिचर्याही जेलीज भवन पछाडि, फोन : ०२३-५४६६८३।

आकर्षक घडेरी बिक्रीमा। बिर्तामोड नगरपालिका-४ भद्रपुररोड पुरानो गोमिन्द्र कलेजदेखि तल्लो कालिका चोकबाट ३५० मिटर पश्चिममा ४२ फिट मुञ्च भएको उत्तर फर्किएको, उत्तर-दक्षिण दुवैतिर बाटो भएको १ कठ्ठा जग्गा बिक्रीमा छ।

छापाखाना। बिर्तामोड (किसिमको) विवाह कार्ड उपलब्ध छ। फोटोकपी, स्ट्याम (छाप), अफसेट प्रिन्ट, स्क्रिन प्रिन्ट, फ्लेक्स प्रिन्ट, होर्डिङ बोर्ड, लेमिनेशन, डिजिटल प्रिन्ट।

कन्काई हस्पिटल प्रा. लि. बिर्तामोड, गनापा विशेषज्ञ सेवा हाम्रो प्रतिबद्धता सबैको पक्क्या हाम्रो स्वास्थ्य सेवा। डा.सन्तोष कु. मिश्र, डा.रोशन अटल, डा.पुष्पेन्द्र लिम्बू, डा.डि.के. आचार्य, डा.सबिन मानन्धर, डा.मो.अवतार अली, डा. गौरव राज ढकाल, डा. मुक्ति आचार्य, डा.रोसन आचार्य, डा.सि.वि.भन्ना।

को. प्रमुख रिनाल (स्वर्णपत्र विजेता) वैदिक ज्योतिष परामर्श केन्द्र शनिचरे रोड, बिर्तामोड (९८०९९१०२२२)।

मेघ (वु. वे. वो. लो. लि. लु. ले. लो. आ) - परिस्थितिबश अतिको काम रोकन सक्छ। हल्लाको पछि लाग्दा दुख पाइनेछ। प्रतिभित नतिजा उत्साहप्रद नहुन सक्छ।

उठाउन सकिनेछ। प्रतिपक्षीहरू समेत सहयोगी बन्ने छन्। कर्कट (हि. हे. हो. डा. डि. डु. डे. डो) - पारिवारिक असमझदारीले काममा अष्ट्यारो पर्न सक्छ।

संभ्रितर लाभ मिल्नेछ। कन्या (टो. प. पि. पु. ष. ण. ठ. पे. पो) - अध्ययन र लेखन कला निखाने अवसर प्राप्त हुनेछ। सुखद समाचारले उत्साह जगाउनेछ।

बृश्चिक (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. यि. यु) - स्रोत-साधन जुट्नाले गरिएका कर्मको उचित प्रतिफल प्राप्त हुनेछ। मेहनतले दैनिकीमा परिवर्तन आउनेछ।

अवसर प्राप्त हुनेछ। सुखद समाचारले उत्साह जगाउनेछ। कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. दो) - मेहनतले मान-सम्मान दिलाउनेछ। बोलीको प्रभावले आर्थिक क्रियाकलापमा समेत फाइदा हुनेछ।

मकर (मो. ज. जि. खि. खु. खे. खो. गा. गि) - अध्ययनमा प्रगति हुनेछ भने ज्ञान र कलालाई निखाने अवसर प्राप्त हुनेछ। सुखद समाचारले उत्साह जगाउनेछ।

छेपारोको तस्करी गरेको आरोपमा दुई नेपाली भारतमा पक्राउ

भद्रपुर, भदौ १४। टोक्यो जेको (छेपारो प्रजातिको जीव)को तस्करी गरेको आरोपमा दुई जना नेपाली भारतको पश्चिम बंगालमा पक्राउ परेका छन्। पक्राउ पर्नेमा भापा जिल्लाका मोहनलाल क्षेत्री र

ठाकुरप्रसाद गौतम रहेको भारतीय प्रहरीले जनाएको छ। नेपाल-भारत सिमानास्थित सशस्त्र प्रहरी बल ४१औं बटालियन (एसएसबी)को टोलीले उनीहरूलाई टोक्यो जेको (छेपारो प्रजातिको जीव) सहित पक्राउ

गरेको हो।

पश्चिम बंगालको दार्जिलिङ जिल्लास्थित नक्सलवारीबाट पानीट्यांकी-काँकरभिट्टा नाकातर्फ आइरहेका उनीहरूलाई गोप्य सूचनाको आधारमा एसएसबीले पक्राउ गरिएको भारतीय सञ्चारमाध्यमले जनाएका छन्।

पक्राउ परेका दुवैजना उनीहरूलाई आवश्यक अनुसन्धानका लागि एसएसबीले नक्सलवारीको रथ खोला वन विभागलाई बुझाइसकेको जनाइएको छ। उनीहरूले टोक्यो जेको कर्हाबाट कुन प्रयोजनका लागि ल्याएको विषयमा केही खुलाएको छैन।

टोक्यो जेको उनीहरूले नेपाल लैजान खोजेको एसएसबीको आशंका गरेको छ। टोक्यो जेकोलाई घरेलु औषधिकारूपमा एड्स, क्यान्सर, दम जस्ता जटिल रोग निको पार्नेमा प्रयोग गर्ने गरेको चिकित्सकको भनाई छ।

प्रविधिमैत्री शिक्षा सञ्चालनमा जोड

अर्जुनधारा, भदौ १४। योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम र प्यानमा दर्ता हुने विषयलाई लिएर नीजि विद्यालय सञ्चालकहरूमा देखिएको अन्धौल हटाउन प्यान्सन भाषाका अध्यक्ष एलपी उप्रेतीले आग्रह गरेका छन्।

नीजि तथा आवासिय विद्यालय संगठन (प्यान्सन) अर्जुनधारा नगर समितिको भएको प्रथम साधारण सभालाई सम्बोधन गर्दै उनले सो आग्रह गरेका हुन्।

कार्यक्रमको प्रमुख अतिथि समेत रहेका अध्यक्ष उप्रेतीले प्रविधिकमैत्री र समसामयिक शिक्षा सञ्चालन गर्न नसकेको खण्डमा मात्र विद्यालय बन्द हुने अवस्थामा पुग्ने बताए।

समितिका अध्यक्ष रुद्रप्रसाद सिटौलाको अध्यक्षतामा आयोजित कार्यक्रममा समितिको सांगठनिक

प्रतिवेदन अध्यक्ष सिटौलाले र आर्थिक प्रतिवेदन कोषाध्यक्ष कुमार रायले प्रस्तुत गरेका थिए। प्रस्तुत प्रतिवेदनमा जम्मा आम्दानी पाँच लाख ८० हजार पाँच सय ५० रुपैयाँ, जम्मा खर्च छ लाख ४४ हजार पाँच सय २१ रुपैयाँ र वृद्धाउपनुर्ण वित्तिय ६३ हजार नौ सय ७१ रुपैयाँ उल्लेख गरिएको छ। कार्यक्रममा प्यान्सनका केन्द्रीय

सदस्य मोहनकुमार सुब्बा, प्यान्सन भाषाका उपाध्यक्ष अजय आले र रामहरि धिमिरे, सचिव जनार्दन ढकाल, कोषाध्यक्ष छत्र कार्की लगायतको आतिथ्य रहेको थियो। समितिका उपाध्यक्ष बालगोपाल गौतमले स्वागत गरेको कार्यक्रमको सञ्चालन सचिव राजेशकुमार आचार्यले गरेका थिए।

मनिकाले जितिन् स्वर्ण पदक

भापा, भदौ १४। तङ्ग-इल मो-दो संघ नेपालकी खेलाडी मानिका सुनारले अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा नेपालको लागि स्वर्ण पदक जितेकी छन्। दक्षिण कोरियामा आयोजना गरिएको २०१९ छङ्जु वर्ड मार्शल आर्टस मास्टरसीप 'अन्तर्राष्ट्रिय मार्शल आर्टस मेगाइभेन्ट' सुनारले स्वर्णपदक जितेकी हुन्। तङ्ग-इल मो-दो संघ नेपालका अध्यक्ष सन्तोषकुमार पौडेल नेतृत्वमा छ जना नेपाली खेलाडीहरूको सहभागिता रहेकोमा गोरखाकी मानिका सुनारले महिला काता (बोन) मा स्वर्ण पदक जितेकी हुन्। प्रतियोगितामा मनिकासँगै पकाश श्रेष्ठ,

तेजवहादुर सिंह, दीपक वांस्तोला, दिपेन्द्र ठाकुर लगायतका खेलाडीले सहभागिता जनाएका थिए। एक सय छ राष्ट्रको सहभागिता रहेको प्रतियोगितामा तीन हजार पाँच सय ६५ खेलाडीहरूले सहभागिता जनाएका थिए।

कोरियाली सरकारको स्वीकृतीमा अन्तर्राष्ट्रिय खेलकुद कार्यक्रम अन्तर्गत प्रतियोगिता आयोजना गरिएको तङ्ग-इल मो-दो संघ नेपालका महासचिव विष्णु गिरीले जानकारी दिए। 'समयभन्दा पर, संसारलाई जोड्ने' भन्ने नाराका आयोजित अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा सबै किसिमको मार्शल आर्टसलाई एके ठाउँमा ल्याउन तथा मार्शल आर्टको माध्यमबाट शान्ति र सदभावका लागि सकारात्मक सन्देश प्रवाह गर्न पनि प्रतियोगिता गरिएको उनले बताए।

यजी.ए.आइ.एस.एफ.को संरक्षण र आइ.ओ.सि.ले प्रतियोगिताको समर्थन गरेको गिरीले बताए। उनले तङ्ग-इल मो-दो खेल विश्वप्रसिद्ध शान्तिवादी नेता सन् म्योङ्ग मुनले खेलकुदको माध्यमबाट विश्वभरी शान्ति स्थापना गर्ने उद्देश्यले स्थापना गरेको संस्मरण गर्दै यस खेलले राष्ट्रको नाम विश्वमा चिनाउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने बताए।

परिषद्मा समेत आवद्ध रहेको तङ्ग-इल मो-दो संघले प्रतियोगितामा सहभागिता जनाउन जानुअघि खेलकुद परिषद्मा समेत जानकारी गराएको महासचिव गिरीले जानकारी दिए। चुङ्जु वर्ड मार्शल आर्टस प्रतियोगितामा तङ्ग-इल मो-दो संघ नेपालका अध्यक्ष सन्तोष कुमार पौडेललाई शान्ति पदकद्वारा सम्मान गरिएको थियो।

राप्रपाको प्रशिक्षण

भापा, भदौ १४। भदौभित्र सबै जिल्लामा प्रशिक्षण सक्ने अभियान शुरू गरेको राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीले शनिवार भापा जिल्लास्तरीय प्रशिक्षण कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ।

पार्टीको केन्द्रीय प्रशिक्षण विभागद्वारा आयोजित जिल्लास्तरीय प्रशिक्षण कार्यक्रम सम्पन्न भएको हो। राप्रपा भाषाका अध्यक्ष अम्बर विष्टको अध्यक्षता तथा पार्टीका केन्द्रीय महामन्त्री एवम् प्रतिनिधिसभा सदस्य राजेन्द्र लिङ्देनको प्रमुख आतिथ्य तथा पार्टीका प्रदेश नं. १ का अध्यक्ष राम थापाको विशिष्ट आतिथ्यमा प्रशिक्षण कार्यक्रम सम्पन्न भएको राप्रपा भाषाका सचिव केशव ओझाले जानकारी दिए।

सचिव ओझाले अनुसार पार्टीका सबै जनवर्गीय संगठनबाट पाँच/पाँच जना, सबै गाउँ नगर र क्षेत्रका अध्यक्ष तथा सचिव, जिल्ला कार्यसमितिका पदाधिकारी तथा सदस्य गरी सय जनालाई प्रशिक्षण दिइएको छ। उनीहरूलाई पार्टीका प्रशिक्षण विभाग प्रमुख एवम् राप्रपा प्रवक्ता भुवन पाठक, महामन्त्री एवम् प्रतिनिधिसभा सदस्य लिङ्देन, केन्द्रीय सदस्य मधुसुदन रिजाल, प्रदेश नम्बर ३ कि प्रदेश सभा सदस्य रिता मास्की लगायतले प्रशिक्षण दिएका थिए।

सहभागीहरूलाई नेतृत्व विकास, संगठन, पार्टीको वैचारिक दर्शन, भावी नीति तथा कार्यक्रम, राप्रपाका मुद्दाहरू लगायत विषयमा प्रशिक्षण दिइएको पार्टीले जनाएको छ। राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीले भदौ महिनाभित्र सबै जिल्लामा प्रशिक्षण सक्ने गरी अभियान शुरू गरेको हो। साउन अन्तिम साता काभ्रेको धुलिखेलमा केन्द्रीय प्रशिक्षण प्रशिक्षणमा सहभागी केन्द्रीय प्रशिक्षकहरू अहिले जिल्लास्तरीय प्रशिक्षणको निमित्त विभिन्न जिल्लामा खटिएको पार्टीका प्रचार विभाग प्रमुख मोहन श्रेष्ठले बताए।

बलियो राष्ट्रवादी प्रजातान्त्रिक शक्ति निर्माण गर्न चुस्त संगठन, वैचारिक रूपमा सबल कार्यकर्ता र समयानुकूल कार्यक्रम आवश्यक पर्ने भएकाले देशव्यापी प्रशिक्षण सञ्चालन गरिएको राप्रपाका सहायक प्रवक्ता रमानन्द न्यौपानेले बताए।

कनकाई नगरपालिका-२ का कृषक हरि कार्कीले साइलस प्रविधिबाट तयार पारेको घाँस। हरियो घाँसबाट बनाइने साइलस (गन्तु कज्ती गरी बनाइने) घाँस पशुलाई खुवाउँदा वृद्ध उत्पादनमा वृद्धि भएकोले भाषामा व्यवसायिक पशुपालन गर्ने कृषकको संख्या बढेसँगै कृषकले साइलस प्रविधिको घाँस प्रयोग गर्न थालेका छन्।

तस्वीर : सुरेन्द्र भण्डारी/पूर्वाञ्चल

पाँचथरमा एक लाख ५३ हजार बिरुवा रोपिए

पाँचथर, भदौ १४। पाँचथरमा डिभिजन वन कार्यालयले गत आर्थिक वर्षमा मात्रै एक लाख ५३ हजार तीन सय ५० विभिन्न प्रजातिका बिरुवा रोपण गरिएको जनाएको छ।

वृक्षरोपणका औपचारिक कार्यक्रम तथा हरियाली निर्माणका लागि नियमित हुने वृक्षरोपण अभियान फलदायी नभएको आरोप लागिरहेका बेला कार्यालयले काष्ठ, रैकाष्ठ रुखका तथा जडीवुटीका गरी उक्त संख्यामा बिरुवा रोपण गरिएको जनाएको हो।

डिभिजन वन कार्यालयका प्रमुख मेघराज राईका अनुसार गत आवमा समूह तथा सहकारीले सामुदायिक तथा कबुलियती वनमा ३५ हजार आठ सय ५० जडीवुटीका बिरुवा रोपेका छन्। जसमा लौठसल्ला २१ हजार तीन सय, सतुवा १३ हजार ५०, फालेविष चार सय, वन लसुन तीन सय, खोकिम र बिखमा चार/चार सय छन्। त्यस्तै जिल्लाका कृषकले निजी जग्गामा ३७ हजार

सात सय लौठसल्ला र सतुवाका बिरुवा रोपेका छन्। जसमा लौठसल्लाका बिरुवा छ हजार दुई सय रहेका छन् भने सतुवाका बिरुवा ३१ हजार पाँच सय रहेका छन्। काष्ठजन्य प्रजातिका ११ हजार दुई सय वटा बिरुवा एकै सामुदायिक वनमा रोपण गरिएको डिभिजन प्रमुख राईले जानकारी दिए। फिदिम नगरपालिका वडा नं. ३ र ५ तथा फाल्गुनन्द गाउँपालिका-२ मा पर्ने नाम्फुङ्क सामुदायिक वनको सात हेक्टर जमिनमा चाप, लौठसल्ला, उतिस, पैयु र जापानिज सल्लाका बिरुवा रोपण गरिएको हो।

त्यस्तै चार वटा कबुलियती वनहरूमा ६८ हजार अर्गोलीका बिरुवा रोपिएको छ। अर्गोली खेती क्रमशः फस्टाउँदै गएको, आधुनिक रूपमा प्रशोधन गरिएको अर्गोलीको लोत्तले राम्रो मूल्य पाउन थालेका कारण कार्यालयले कृषकलाई बिरुवा वितरण गर्न थालेको डिभिजन प्रमुख राईले बताए।

त्रिपुरेश्वर शिवालयको नेतृत्व चयन

अर्जुनधारा, भदौ १४। भाषाको अर्जुनधारा-३ मा रहेको त्रिपुरेश्वर शिवालय मन्दिर व्यवस्थापन समितिको २८औं साधारण सभा सम्पन्न भएको छ।

समितिका अध्यक्ष भोला बरालको अध्यक्षता र वडाध्यक्ष जीवकुमार भण्डारी 'जीवन'को प्रमुख आतिथ्यमा आयोजित कार्यक्रममा स्वागत उपाध्यक्ष धरणी खतिवडाले गरेका थिए। अध्यक्ष बरालले संस्थाको प्रगत प्रतिवेदन र लेखा समिति सदस्य लोकनाथ खतिवडाले आन्तरिक लेखा परीक्षण प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेको कार्यक्रमको सञ्चालन सचिव शंकर धिमिरेले गरेका थिए।

प्रस्तुत प्रतिवेदनमा गत आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को जम्मा आम्दानी १० लाख ९० हजार छ सय ५१ रुपैयाँ, जम्मा खर्च एक लाख १४ हजार ४८ रुपैयाँ

७५ पैसा र जम्मा वचत नौ लाख ७६ हजार छ सय दुई रुपैयाँ २५ पैसा उल्लेख गरिएको छ।

कार्यक्रममा सामुदायिक वन नगर महासंघका अध्यक्ष दिव्यप्रसाद कट्टेल, सल्लाहकार सदस्यहरू दीनानाथ खतिवडा, हरिप्रसाद तिमिसना र हेमवहादुर कार्की, लेखा समिति संयोजक टंकप्रसाद निरौला, दाता

वमवहादुर कार्की लगायतको आतिथ्य रहेको थियो। सोही सभाको बन्दसत्रले आगामी तीन वर्षे कार्यकालको लागि पुनः बरालको अध्यक्षतामा नौ सदस्यीय समिति सर्वसम्मत चयन गरेको बताइएको छ।

नवगठित समितिको उपाध्यक्षमा धरणी खतिवडा, सचिवमा टेकनाथ निरौला, सहसचिवमा उमेश आचार्य, कोषाध्यक्षमा पार्वता ओझा र सदस्यहरूमा तोयानाथ भण्डारी, धनपती सुवेदी, प्रेमवहादुर घताने र मोहन श्रेष्ठ रहेका छन्।

त्यस्तै साधारणसभाले पुनः निरौलाको संयोजकत्वमा खेमराज दाहाल र डिब्लीराम खतिवडा सदस्य रहेको तीन सदस्यीय लेखा समिति गठन गरेको छ।

दुई विद्यार्थीलाई शैक्षिक प्रोत्साहन पुरस्कार

बिर्तामोड, भदौ १४। भाषाको वाइडशी-५ घोडामारास्थित घोडामारा आधारभूत विद्यालयमा स्थापना गरेको सीता-भवानी खरेल अक्षयकोषले दुई जना विद्यार्थीलाई पुरस्कृत गरेको छ।

कक्षा ८ को गाउँपालिका स्तरीय आधारभूत तह उत्तीर्ण परीक्षामा उत्कृष्ट हुने घोडामारा माविका सुनिल तिवारी र गीता ढुंगेललाई सीता-भवानी खरेल शैक्षिक प्रोत्साहन पुरस्कार प्रदान गरिएको हो। उनीहरूलाई जनही चार हजार एक सय नगद र प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको थियो।

त्यस्तै सोही विद्यालयमा आदिवासी समुदायबाट कक्षा ८ मा उत्कृष्ट हुने राजन हेम्बा र समिरा सोरेनलाई स्कूल ब्याग र शैक्षिक सामग्री प्रदान गरिएको थियो। २०७१ सालमा स्थापना गरेको उक्त कोषले कोषको रकममा ५० हजार थप गरिएको र त्यसबाट प्रत्येक वर्ष राजवंशी र सन्थाल समुदायका दुई विद्यार्थीलाई पुरस्कृत गरिने जानकारी दिए। विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष

श्रधिराम मैनालीको अध्यक्षता तथा वाइडशी-५ का वडाध्यक्ष भूपेन्द्र कटवालको प्रमुख आतिथ्यमा भएको कार्यक्रममा विद्यालयका प्रधानाध्यापक लालवहादुर राजवंशीले औचित्यमाथि प्रकाश पारेका थिए। कार्यक्रमको सञ्चालन शिक्षक कमल चम्पालाईले गरेका थिए।

बिमालेख हरायो

सुर्खवाबाट बिर्तामोड जाने क्रममा यही मिति २०७६/०४/११ गते मेरो निम्न व्यहोराको नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी (एनएलआइसी) लिमिटेडको बिमालेख (बिमा पोलिसी) हराएको हुँदा भेटनु हुने महानुभावले नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडको बिर्तामोड कार्यालय वा नजिकको प्रहरी कार्यालय वा तलको ठेगानामा बुझाइ दिनुहुन अनुरोध गर्दछु।

नाम:- संगीता उप्रेती (खरेल)
ठेगाना:- सुर्खवा-४, भापा
हाल:- कनकाई नपा-३, सुर्खवा, भापा
बिमालेख नं.:- २०२००१३५०
कम्पनी नाम: नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

सेफ्टी ट्याङ्की सफा गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोला।
भापा सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सरसफाई
बिर्तामोड, भापा
सम्पर्क **राजकुमार श्रेष्ठ**
९८४६३४६२०/९८०६०९०८१०/०२३-५४४३४५ अफिस सम्पर्क: ०२३-५४६००५
भापासम्म सबैभन्दा तल्लो ब्याकअप सिस्टमको ट्याङ्कीबाट सफाई गरिन्छ।
मोबाइल: ९८४६३४६२०

रेडिमेड भ्याल, टोका र स्टील रेलिङ्ग पाउने ठाउँ
बाथरूमका ग्यारेन्टेड टोका, भित्रि 25 mm, 32mmका पेटेड, डिजिटल टोकाहरू, खिया नलाने भित्रि सिंटी र बरन्डाको स्टील रेलिङ्ग, आल्मुनियमका भ्याल, Office Partition, फ्लत् सिलिङ्ग बनाउनु परेमा सँधै सम्पर्क गर्नुहोला।
गणपति स्टील एण्ड आल्मुनियम हाउस
सुर्खवा, बिर्तामोड (भगवान चौक) र गरामनी
मो. ९८१६००६३७३, ९८१४०५२६०१

तपाईंहरूको आफ्नै पत्रिका
मोफसलको सर्वाधिक लोकप्रिय राष्ट्रिय दैनिक
पूर्वाञ्चल दैनिक
प्रेस काउन्सिल नेपालद्वारा 'क' श्रेणीमा वर्गीकृत बिर्तामोडबाट विगत २०५२ सालदेखि निरन्तर प्रकाशन हुँदै आएको यस दैनिकमा राहदागी हराएको सूचना, जन्मदिनको शुभकामना, श्रद्धाञ्जली/समवेदना, सरकारी सूचना लगायत विज्ञापनहरू प्रकाशन गर्न तथा ग्राहक बन्न एवम् कुनै गुनासो या सल्लाह सुन्नु भए सदैव हामीलाई सम्पर्कनुहोला।
केन्द्रीय कार्यालय बिर्तामोड-१, अतिथिसदन छेउ (समाचार शाखा: ०२३-५४१००२/ विज्ञापन तथा प्रशासन: ०२३-५४००४४) व्यवस्थापक: ९८४६३४६२०५/ कार्यकारी व्यवस्थापक: (९८४२६३४७४०/९८१६९८१०१७), शनिश्चरे-अर्जुनधारा, खुदुनावारी (अमित खम्बु: ९८४६३४७४०/९८०६०१२८४४४), पर्वज आलम (९८१७०३५४४२/९८६२६४२६४०), मेघबहादुर राई (९८१५९९००३३, काँकरभिट्टा बाहुनडाँगी/पानीटंकी: राजकुमार शर्मा (९८६३७०५८८५५/९८०७९१३०२३), धुलावारी: सुमन बस्नेत (९८१५०६३६३६/९८४४६९१४६७, लक्ष्मीपुर/दुर्गापुर: पूर्णबहादुर कटुवाल (९८५२६७७६२२), चारपाने: बिनोद पाण्डे (९८५२६५५२९१), घैलाडुवा-डाँगीवारी: तुलसीप्रसाद निरौला (९८१६०४१६४६), सुर्खवा: तीर्थराज खरेल (९८४२६७१५८४), ऋषि लामिछाने (९८०६०२५०२४), माईधारा: विश्वदीप पुस्तक पसल (०२३-४१००३१, ९८१५९२९६०४), बुधे: शान्तिराम बस्नेत (९८४२६५७२८३, ९८१७०६६९३७), फिलिफिले पाँचगाछी: नारायण शिवाकोटी (९८१७०००२५४), धरमपुर: हरि ढकाल (९८४२६२८८६३), केरखा: उमानाथ भण्डारी (९८५२६७०६३१), दमक: डीवी बस्नेत (९८१६०८८५५९), माधव ढकाल (९८५२६७५६२२), उर्लावारी: आशिष भुजेल ९८२२३३५४७, पाडाजुगी/मंगलबारे/गोरीया: गोकुल दाहाल (९८४२७५३४६१), गौरावह: विवेक धिमिरे (डण्डी) (९८५२६७७६३०८), केरखा: उमानाथ भण्डारी (९८५२६७०६३१), खोटाङ: दिलीप खत्री (९७४३००१४७७) उदयपुर: गणेश उप्रेती (९८४२३०७९१३), भद्रपुर-चन्द्रगढी-पृथ्वीनगर: पार्थ मण्डल (९८४२६२६३०९), बुधबारे: रामचन्द्र भट्टराई (९८४४६०९३७७), टंक विकल्प (९८४२६५५८०७), होक्से: नारायण अर्याल (९८०६०६२४०३/९८४२६९७३१०), दानावारी इलाम: सुष्मा राई (९८१४०६२०२), इलाम/भालुफोडा, कुटिडाँडा, कोल्बुङ: गणेश अर्याल (९८५२६८०३४४/७५२६०५३४४), हुक्टे, कन्याम: खगेन्द्र शिवाकोटी (९८४२६२४३१९) इलाम/छिप्टार, फिक्कल: मनकामना पुस्तक पसल - यादव धिमिरे (मो. ९८०७९६७९९९), इलाम: जीवानी, गोदक: रोम अधिकारी (९८४२७२७३६२), इलाम गोदक धर्ममणि गौतम - ९८४२७४४७५६, इलाम नगरपालिका: विष्णु भट्टराई/सञ्जिवनी आयुर्वेद औषधि पसल (०२७-५२१४९०/९८६२६३७७३६), पुवाखोला नुतन दुवाल ९८१५९०२३७६/९८४२६२७५६०, बने/सुनारमाई शान्तिनगर: दिनेश विक (९८१६९४५९२२/९८६२६९६४६६, पथरी: नीलम थापा (कामना पुस्तक पसल) (०२१-६९९१६८/९८४२०३३७५५), मोरङ बेलवारी किशोर भण्डारी (९८६२०६२०६२/९८५१९६५५५६), इटहरी: तेज वन विश्वास ९८०४०२५७४३, धरान: शैलेन्द्र दाहाल (धरान न्युज सेन्टर) ०२५-५२६६६६/९८४२०६०९४८, ताप्लेजुङ: बसन्त लिम्बु (९८४६३२२३५), दुर्गाप्रसाद पौडेल (९८४२६५२७१३) भारत शिवगढी, दार्जिलिङ: मानिक कुण्ड (१९९६००३००००६), राँके: दुर्गाप्रसाद चौलागाई (९८०८७०७००७), धुविसै पञ्चमी: युद्धबहादुर बोहोरा (९८१३७५७२०६), विराटनगर: चन्दन राय (९८१२३२६९२८)

एक इलाम त गरीपञ्चो भ्रष्टाचार- ३ आँपाछीका अर्जुन हेमरम सुँगुरको आहारा वृधमाने लिएर घर फर्कदै । उनले दुईवटा सुँगुर पालेका छन् । तिनै सुँगुरको लागि प्रायः दैनिकजसो विभिन्न ठाउँ पुगेर चारो ल्याउने गर्छन् । तस्वीर: विनोद पाण्डे/पूर्वाञ्चल

आसामका १९ लाख मानिस 'अनागरिक'

भाषा, भदौ १४। भारतको पूर्वोत्तर राज्य आसाममा शनिबार बिहान १० बजे जारी गरिएको राष्ट्रिय नागरिक रजिस्टर (एनआरसी)को अन्तिम सूचीमा १९ लाखभन्दा बढी मानिसको नाम समाविष्ट गरिएको छैन ।

सो सूचीमा २४ मार्च १९७१ भन्दा अगाडि नै आसाममा आइसकेका प्रमाणित मानिसहरूको मात्र नाम छ । उक्त मितिको भोलिपल्ट बंगलादेशले पाकिस्तानबाट स्वतन्त्र भएको घोषणा गरेको थियो । एनआरसीमा कूल तीन करोड ११ लाख मानिस सामेल गरिएको छ । त्यसमा नाम नभएकाहरूले एक सय २० दिनभित्र अपील गर्न सक्ने छन् । तर, त्यसपछि के कारवाही हुन्छ भन्ने स्पष्ट छैन ।

भारतले अवैध बंगलादेशी आप्रवासी छुट्याउन यो प्रक्रिया आवश्यक भएको तर्क गर्ने गरेको छ । उसले यसअघि नै विदेशी भएको शंकाका दशौं हजार मानिसलाई पक्रेर राज्यका जेलमा बनाइएका अस्थायी शिविरमा राखेको छ । तत्कालका निमित्त देश निकालाको सम्भावना देखिँदैन । तर, यो प्रक्रियाले आसामका अल्पसंख्यक जातीय समुदायलाई निसानामा पारिएको आरोप लागेको छ ।

गत वर्ष प्रकाशित यसअघिको मस्यौदा सूचीमा भने ४० लाख मानिसको नाम राखिएको थिएन । आसामको राजधानी गुवाहाटीस्थित वीवीसी संवाददाता प्रियंका दुबेका अनुसार त्यहाँ मानिसहरू सो सूचीमा आफ्नो र परिवारको नाम खोज्न नजिकको एनआरसी केन्द्रहरूमा भेला भइरहेका छन् । यसवीच मानिसहरूका माफ त्रास छाएको छ । हालसम्म स्थिति शान्तिपूर्ण नै छ । उक्त सूची जारी हुने पूर्वसंख्यामा सो राज्यमा

दुलो संख्यामा प्रहरी तैनाथ गरिएको थियो । मानिसहरूलाई मिथ्या सूचना र हल्लाको पछि नलाग्ने सजग गराइएको छ । प्रहरीका वरिष्ठ अधिकारी डीजीपी कुलथर सैकियाले भने- 'यदि कसैले सामाजिक सञ्जालमार्फत् मिथ्या समाचार, घृणा वा हल्ला फैलाएको पाइए छानिने छैन ।'

राज्यका कैयौं इलाकालाई संवेदनशील क्षेत्र घोषणा गरिएको छ । केन्द्र सरकार तथा आसामका मुख्यमन्त्री सर्वानन्द सोनोवालले आसामका मानिसहरूलाई आश्वस्त पार्दै सूचीमा नाम नहुना साथ कसैलाई हिरासतमा नलिनने र उसलाई आफ्नो नागरिकता प्रमाणित गर्न यथेष्ट मौका दिइने बताएका छन् ।

एनआरसीको स्थापना सन् १९५१ मा भएको थियो । त्यसको मुख्य जिम्मा को आसाममा जन्मिएको भारतीय नागरिक र को छिमेकी बंगलादेशबाट आएका आप्रवासी भनेर छुट्याउनु थियो । सो रजिस्टरलाई पहिलोपटक अद्यावधिक गरिएको छ । राज्यमा रहेका परिवारहरूलाई आफ्नो वंश र बसोबास प्रमाणित गर्न प्रमाण प्रस्तुत गर्न भनिएको थियो । जसले प्रमाणित गर्न सकेनन् तिनलाई अवैध विदेशी ठानियो ।

प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी नेतृत्वको भारतीय जनता पार्टीले लामो समयदेखि अवैध आप्रवासनविरुद्ध धारणा राख्दै आएको छ । केही वर्षयता उसले एनआरसीलाई प्राथमिकता दिएको छ । आसाम भारतको सबभन्दा धेरै विविधतायुक्त राज्यमध्ये पर्छ । बंगाली तथा आसामी भाषी हिन्दू र अन्य थुप्रै जनजाति समूह यहाँ बस्छन् । यहाँका सवा तीन करोड जनसंख्या मध्ये एकतिहाइ

मुसलमान छन् (जुन भारत प्रशासित कश्मीरपछि दोस्रो ठूलो मुस्लिम जनसंख्या हो) ।

अधिकोश ब्रिटिश शासनताका यहाँ वसाई सरेका आप्रवासीका सन्तान हुन् । तर, दशकौंदेखि यहाँ छिमेकी बंगलादेशबाट भएका अवैध आप्रवासन गम्भीर चिन्ताको विषय बनेको छ । बंगलादेश र भारतबीच चार हजार किलोमिटर लामो सिमाना छ । भारत सरकारले दुई करोड अवैध आप्रवासी भारतमा बसिरहेको सन् २०१६ मा जनाएको थियो । अन्तिम नागरिक सूचीमा नपरेका १९ लाख मानिसहरूले विदेशी न्यायाधिकरण नामक विशेष अदालत तथा उच्च वा सर्वोच्च अदालतको ढोका ढक्ढक्याउन पाउने छन् ।

तर, यो लामो प्रक्रियाले पहिलेदेखि नै धेरै मुद्दाको भार खेपिरहेका भारतका अदालतहरू थप समस्यामा पर्ने छन् भने गरीब मानिसहरूले मुद्दा लड्न खोत जुटाउन संघर्ष गर्नुपर्नेछ । यदि तिनले अपीलमा हारे भने अनिश्चित समयसम्म हिरासतमा रहनुपर्नेछ । यसअघि अवैध विदेशी घोषित एक हजार मानिसहरू विभिन्न जेलमा निर्मित हिरासत केन्द्रमा राखिएका छन् । अदालतका प्रक्रियाबारे पनि निकै प्रश्न उठेका छन् ।

पहिलो, प्रमाण जुटाउने भार आरोपित वा आरोपित विदेशीको काँधमा राखिएको छ । दोस्रो, कैयौं परिवारले राम्ररी रेकर्ड राख्न नसकेको, अधिकांश तथा पैसाको अभावमा मुद्दा हाल नसकेको कारण कागजात प्रस्तुत गर्न सकेका छैनन् । मानिसहरूको नामको हिज्जे नमिल्दा वा उमेर फरक पर्दा पनि अदालतले विदेशी घोषित गरिदिएको बताइएको छ ।

चीनमा बुहारी बनाउने भन्दै नेपाली चेलीको तस्करी

गौरव पोखरेल

भाषा, भदौ १४। कास्कीमा ब्यूटीपार्लर चलाइरहेकी २७ वर्षीया सुमित्रा (नाम परिवर्तन) लाई प्रस्ताव आयो- 'चिनियाँ युवकसँग विहे उतै जाने र राम्रो जागिर खाने ।' काठमाडौं, नैकापमा बस्दै आएको उपा धर्मिरेको प्रस्तावले उनको मथिगल नराम्ररी हल्लायो । उनले दिनरात काम गर्दा पनि महिनाभरको खर्च कटाउन मुस्लिम भएको सम्झिइन्, डेढ महिनाअघि मात्र चिनियाँ युवकसँग विहे गरेर गएको अस्मिता सम्झिइन् । र, चिनियाँ युवकको बेहुली बन्ने योजनासहित १५ दिनअघि राजधानी पर्सिन् । 'शुरुमा हामीलाई टोखास्थित एउटा फ्याल्टमा राखिएको थियो' -सुमित्राले भनिन्- 'त्यहीँ हामीले विवाह गर्नुपर्ने चिनियाँ केटालाई देखेका थियौं ।' चीन पुग्दाउने समूहले उनलाई ज्याड डोड हुइसँग जोडी बाँधिदियो । जिल्ला अदालत, काठमाडौंमा कोर्ट म्यारिज भयो । विवाह दर्ता प्रमाण पत्रसँगै राहदानी हात पारिन् । उनले चीन जाने र त्यही रमाउने सपना देख्न थालिन् । बुधवार चीन जाने फ्लाइट थियो । उनी चिनियाँ श्रीमानसहित त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल पुगिन् । तर, अध्यागमन विभागले केरकार गर्न थालेपछि, उनी फर्किइन् ।

प्रहरीले उनीसहित अर्की एक युवतीलाई पनि रोक्यो । मानव बेचबिखन अनुसन्धान ब्युरो (एचटीबी) का अधिकृतले सोधपछि र परामर्श गरेपछि मात्र उनले थाह पाइन्- 'विवाहको बहानामा यौन दासी बनाउन लागिएको रहेछ, धन नेपालमै रोकिएँ ।' शुरुमा त उनले विश्वासै गरिन् । तर, प्रहरीले काउन्सिलिङसँगै यस्ता थुप्रै घटनाबारे जानकारी गरायो । त्यसपछि आफू गम्भीर संकटबाट बच्ने महशुस गरिन् । 'विदेशीसँग वीच्याटमा कुरा हुन्थ्यो, कमाइ राम्रै छ बाहेक अरु केही भन्नुहुन्थ्यो' -उनी स्मरण गर्छिन्- 'पछिल्लो समय त त्यही कुराकानी पनि भएको थियो ।'

सुमित्राको बयानपछि प्रहरीले लमजुङको साविक

'कबड्डी कबड्डी कबड्डी' को ट्रेलर रिलिज

असोज ३ गतेबाट प्रदर्शन हुन लागेको यस वर्षको बहुप्रतिक्षित फिल्ममध्ये एक 'कबड्डी कबड्डी कबड्डी' को कमेडीले भरिएको ट्रेलर सार्वजनिक भएको छ । मौलिक विषयवस्तुलाई सशक्त ढंगले दृश्यभाषा मार्फत् व्यक्त गर्न सक्ने रामबाबु गुरुङ निर्देशित यो फिल्मको ट्रेलर इन्फोजिङ र इन्टरटेनिङ छ । ट्रेलर मार्फत् फिल्मको मूल द्वन्द्व प्रस्ट्याउन खोजिएको छ । फिल्मको ट्रेलर मेकिङ कमर्शियलशैलीको छ । कलाकारको प्रस्तुति हेर्दा ट्रेलरले दर्शकमा फिल्मप्रति कौतुहलता र उत्सुकता जागृत गर्न सफल हुने देखिन्छ । ब्राण्ड नाम, प्रतिष्ठित ब्यानर, नाम चलेका कलाकारहरू र एकपछि अर्को फिल्मबाट दर्शकको विश्वास जित्न सफल निर्देशक जोडिएका कारण यो

गाउँशहर-४ घर भई सानैपनि बस्दै आएका उपालाई पक्राउ गर्नु । यससँगै अर्को रहस्य खुल्यो, सुमित्राले जोसँग कोर्ट म्यारिज गरेकी थिइन्, उनी त उपासँग लिभिङ टुगेदरमा रहेछन् । अनुसन्धान अधिकृतका अनुसार उपाको सोल्टी होटल अगाडि ब्यूटीपार्लर छ । एक वर्षदेखि नेपालमा बसिरहेका ज्याड सोल्टीको ब्यासिनो जाने क्रममा पार्लर छिरेका थिए । 'स्पा र मसाजका लागि उनी पार्लरमा जाने गरेका रहेछन् । त्यही क्रममा चिनियाँ नागरिकले उपालाई प्रभावमा पारेको देखिन्छ' -एक अधिकृत भन्छन् । त्यही क्रममा उनले नेपाली केटीलाई विवाह गराइदिएर चीन लैजाने उपालाई प्रयोग गरे । उनीहरूको सम्बन्ध थप भर्त्सनीय । श्रीमान् विदेश भएका कारण उपा दुई महिनादेखि सँगै बस्न थालिसकेको अनुसन्धान अधिकृत बताउँछन् । त्यसपछि उपाले महिलालाई खोजेर ज्याड डोड हुइका

लागि काठमाडौंसम्म ल्याइदिने गरेकी थिइन् । जसवापत उनले प्रति युवती दुई लाख रूपैयाँसम्म पाउँथिन् भने पीडितका परिवारलाई ६० हजार रूपैयाँसम्म वा नयाँ फोन वा जिन्सी सामान दिने गरिएको ब्युरोका प्रमुख एसएसपी ईश्वरबाबु कार्की बताउँछन् । लमजुङकी अस्मिता (नाम परिवर्तन) ले एसएसपी पास गरेपछि, अध्ययनलाई निरन्तरता दिन सकिने । बेसीशहरमा आफन्तको होटलमा बसेका बेला स्थानीय भरत गुरुङले चीनमा रोजगारी पाइनेबारे जानकारी गराए । तर, विवाह गरेर जानुपर्ने कुरा त्यति चित्त बुझेको थिएन । त्यसैले गुरुङको कुरामा त्यति ध्यान दिइएन । तर, त्यही क्षेत्रमा होटल चलाउने अमृता गुरुङले चीन जाँदा परिवार र आफू दुवैलाई फाइदा हुने बताएपछि भने उनी लोभिइन् । 'भिषा र चीनको नागरिकता लिनका लागि मात्रै हो भने किन विहे नगर्ने ?' -उनले सोचिन् । अमृताले नै उनलाई काठमाडौंसम्म ल्याइन् । तर,

केटा नभएको भन्दै उनलाई केही दिन पखिन् भनियो । अध्यागमनबाट सुमित्रा पक्राउ गरेपछि, प्रहरीले उनीहरूलाई राखेको फ्याटमा छापा मारेपछि भने उनले चीन लैजान खोजेका कारण थाह पाइन् । 'एक-दुई दिनमा फिक्स हुन्छ भनिएको थियो' -२२ वर्षकी उनले प्रहरीलाई भनिन् ।

ब्युरोका एसपी गोविन्द थपलियाका अनुसार युवतीको उद्धारपछि घटनामा संलग्न गिरोहको खोजी शुरू भएको थियो । त्यसक्रममा छ जना नेपाली र चारजना चिनियाँ नागरिक गरी १० जना पक्राउ परेको उनी बताउँछन् । पक्राउपर्ने सिन्धुपाल्चोककी रिना भनिने बिबिरानी तामाङ, नुवाकोटका रोज तामाङ, लमजुङकी पार्वती गुरुङ, अमृता गुरुङ, भरत तामाङ र उपा धर्मिरे रहेका छन् । रिना भाषा अनुवादक हुन् भने रोजले विवाहको कागजपत्र बनाउने कार्यमा सहयोग गरेको देखिन्छ । 'अन्य नेपाली चाहिँ गाउँबाट युवती ल्याउने कार्यमा संलग्न देखिएका छन्' -थपलियाले भने ।

पक्राउपर्ने चिनियाँ नागरिकमध्ये जेड सियाड डोड र ज्याड डोड हुइ चिनियाँ दलाल हुन् भने क्वान ग्याड पिङ र क्वीन लियाड नेपाली युवतीसँग विहे गर्न आएका थिए । उनीहरूले अदालती विवाह गरेर विवाह दर्ता गरेर सहजै चीन लाने गरेको देखिएको अनुसन्धान अधिकृत बताउँछन् ।

प्रहरीका अनुसार अभियुक्तको साथबाट १२ वटा मोबाइल, करिब २२ लाख नेपाली रूपैयाँ, चिनियाँ यूआन दुई हजार तीन सय र अमेरिकी डलर एक सय ९० वरामद भएको छ । यसअघि ०७१ सालमा नेपाली युवतीलाई यही शैलीबाट विवाह गरेर चीन र दक्षिण कोरिया पठाउने समूहलाई केन्द्रीय अनुसन्धान ब्युरो (सीआईबी)ले पक्राउ गरेको थियो । यो प्रकृतिको मानव तस्करीलाई 'ब्राइड वाइड' भनिने ब्युरोका अधिकृत बताउँछन् ।

पिङ खेल्दा बालकको मृत्यु

उदयपुर, भदौ १४। उदयपुरमा पिङ खेल्ने क्रममा एक बालकको मृत्यु भएको छ । उदयपुरको रौतामाई गाउँपालिका-८ पाँचुमा पिङ खेल्ने क्रममा बालकको मृत्यु भएको हो । आफ्नै घरमा साडीको पिङ बनाई पिङ खेल्ने क्रममा साडीको पासो लागि बालकको मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ । घटनाबारे थप अनुसन्धान भएपछि जिल्ला प्रहरी कार्यालय उदयपुरले जनाएको छ ।

शरीरलाई शितल राख्न के खाने ?

गर्मीले आजित बनाएपछि मानिसलाई के गर्ने र कसो गर्ने भन्ने हुन्छ । कहीं शितल होला, के खाँदा शितल होला भन्ने पिरलो सवैलाई हुन्छ । त्यसैले गर्मीका बेला तल उल्लिखित खाने कुरामा ध्यान दिनुहोस् :

- गर्मीमा पसिना बढी आउँछ । त्यसैले शरीरमा पानीको मात्रा कम नहोस् भन्नाका लागि फोला पदार्थ प्रशस्त खानुपर्छ । पानी पर्याप्त खाइएन भने स्वास्थ्य खराब त हुन्छ नै, छाला पनि फुस्यो र फुङ्ग उडे जस्तो हुन्छ ।
- पानीको 'इन्टेक' बढाउने अनेक तरिका छन् । पानी खाइरहन मन लाग्दैन भने जुस, दही, लसी, कागतीपानी, सर्बत, नरिवलको पानी, तरकारी तथा गेडागुडीको सुप, फलफूल आदि खाएर शरीरमा पानीको आपूर्ति बढाउन सकिन्छ ।
- गर्मीमा चिया, कफी सकेसम्म कम खानुपर्छ । ग्रीन टी खाने बानी बसाल्नु गर्मीमा बढी लाभदायक हुन्छ ।
- गर्मीमा चिसो पानी प्रशस्त खाने गर्नाले पाचन प्रणालीमा सुधार आउँछ भने शरीर शीतल हुन्छ ।
- गाँजर, गोलभेंडा, पालक, काँक्रो, खरबुजा, मेवा, आँप जस्ता फलफूलमा क्यालोरी कम हुन्छ । गर्मीमा यस्ता मौसमी फल खानु ज्यादै राम्रो हो । यसले एसिडिटीको समस्याबाट पनि छुटकारा दिलाउँछ । यस्ता मौसमी तरकारी र फलफूल खाने गर्नाले शरीर शीतल रहन्छ ।
- गर्मी मौसममा दिउँसाँतिर भोक लाग्यो भने फलफूल, सलाद र सुप खान जोड दिनुहोस् । यस्तो हलुका खानाले पेट पनि भरिन्छ र शरीरमा अनावश्यक बोसो पनि लाग्दैन साथै, शरीरलाई गर्मी हुन दिँदैन ।
- गर्मीमा मोटा मानिसले विवाहको खाजामा केरा खानु राम्रो हुन्छ । यसो गर्दा वजन बढ्दैन । साथै, केरामा पाइने पोटासियम र आइरनले गर्मीमा मानिसलाई दिनभरि फुर्तिलो राख्न मद्दत गर्छ ।
- व्यायाम गर्ने बानी छैन भने विवाह-बेलुका फटाफट हिँड्ने गर्नाले गर्मीमा ज्यादै राम्रो हुन्छ । यसो गर्दा शरीरमा अक्सिजनको मात्रा बढ्छ ।
- रातको खाना खाएपछि १५-२० मिनेट टहल्नु लाभदायक हुन्छ । जाडोमा भन्दा गर्मीमा बाहिर हिँड्न सहज हुन्छ र शितल पनि हुन्छ ।

..: fxf|/lnh ePsf] sxl ; dodf g]ns

सुपरस्टार प्रभास स्टारर फिल्म 'साहो' लामो समयको प्रतिकापछि रिलिज भएको छ । फिल्म रिलिज भएको केही घण्टा मै फिल्म लिंक भएको खबर पनि आइरहेको छ । खबर अनुसार, फिल्म पाइरेसी वेबसाइट तमिलरोकर्समा लिंक भएको छ । रिपोर्ट्स अनुसार, फिल्म टोरेट वेबसाइटमा छ, जहाँ पाइरेटेड कपी हुन्छ । फिल्म लिंक हुँदा बक्सअफिस कलेक्शनमा पनि असर पर्न सक्छ । यो पटक 'साहो' रिलिज भएको पहिलो दिनमा नै फिल्म लिंक भएको छ ।

यस्तो पहिलो पटक होइन कि तमिल रोकर्समा कुनै फिल्म लीक नभएको होस्, यो भन्दा पहिला पनि कैयौं फिल्म यहाँ लिंक भइसकेको छ । हाल मात्र रिलिज भएको कंगना रनीत र राजकुमार रावको फिल्म जजमेंटल हे क्या को एचडि प्रिन्ट वेबसाइटमा लिंक भएको थियो । यद्यपि, भारत सरकारले यो वेबसाइटलाई ब्यान्ड गरेको छ, तर पनि यो वेबसाइटमा कैयौं फिल्महरू लिंक हुने गर्दछ । हाल मात्र आर्टिकल-१५, स्पाइडर म्यान फार फ्रम होम, ओह बेबी र कबीर सिंह पनि यसको शिकार भएको थियो । साहो को बजेट करिब तीन सय ५० करोड भारु छ भने फिल्मले रिलिज हुनुभन्दा अगाडि नै बजेट जति कमाई गरीसकेको छ । 'साहो' लाई हिन्दि, तामिल र तेलुगु तीन भाषाहरूमा शुट गरिएको छ । 'साहो'मा प्रभास र श्रद्धा कपूर लगायत नील नितिन मुकेश, जेकी श्राफ, मन्दिरा बेदी, महेश मांजरेकर, चंकी पांडे, अरुण विजय र मुरली शर्मा पनि मुख्य भूमिका निर्वाह गरेका छन् ।